

Tingbjergundersøgelsen

Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i Brønshøj og Tingbjerg

Balvig, Flemming; Holmberg, Lars; Soei, Aydin

Publication date:
2017

Citation for published version (APA):
Balvig, F., Holmberg, L., & Soei, A. (2017). *Tingbjergundersøgelsen: Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i Brønshøj og Tingbjerg*. København: AFFORD.

TINGBJERGUNDERSØGELSEN

Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn
og voksne i Brønshøj og Tingbjerg

Af

Flemming Balvig, Lars Holmberg & Aydin Soei

OKTOBER 2017

AFFORD

©

*Tingbjergundersøgelsen – om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i
Tingbjerg og Brønshøj*

Af Flemming Balvig, Lars Holmberg & Aydin Soei

Oktober 2017.

Udgivet af:

AFFORD Aps – Akademiet for Forebyggelse Danmark

Bykildevej 12, kld.

2500 Valby

Tlf. +45 41 444 730

Mail: info@afford.dk

Hj.side: afford.dk

ISBN 978-87-999463-4-1

Indledning og baggrund

Det er veldokumenteret, at mennesker kan være tilbøjelige til at nære forkerte antagelser – såkaldt sociale misforståelser – vedrørende andre menneskers handlinger og motiver. For eksempel overvurderer unge typisk, hvor mange andre unge, som drikker og ryger. Endvidere ved vi, at der kan være en ganske stærk sammenhæng mellem de forestillinger, man har om andres adfærd, og ens egen adfærd og adfærd over for andre.¹ Det er altså langt fra ligegyldigt, om ens forestillinger er korrekte eller præget af sociale misforståelser.

I Danmark, som i den store verden i øvrigt, er der først og fremmest forsket i sociale misforståelser blandt unge, mens f.eks. forældres og læreres antagelser om børn og unges adfærd er langt mindre undersøgt. Desuden er det kun sporadisk undersøgt, hvordan det forholder sig i såkaldt særligt udsatte områder.

Tingbjergundersøgelsen er et pilotprojekt, som har til formål at undersøge forekomsten af risikoadfærd blandt 14-15-årige og forestillinger herom i et ”Særligt Udsat Boligområde” – Tingbjerg – i forhold til et naboområde, et ”ikke-særligt-udsat-boligområde” – Brønshøj Skoles distrikt. Ud over de unges forestillinger om hinanden har sigtet også været at aflæse de *forestillinger* om de unges risikoadfærd, som gør sig gældende blandt centrale voksne, som omgiver de unge: Deres lærere, pædagoger, forældre og de særlige kriminalpræventive medarbejdere, der har som opgave at forebygge risikoadfærd (SSP). Det er således første gang herhjemme, at hele gruppen af voksne, som omgiver børnene, inddrages i en undersøgelse af mulige sociale overdrivelser og ligeledes, at der dykkes specifikt ned i den faktiske risikoadfærd blandt børn og unge - og forestillingerne herom – i et udsat boligområde, hvor beboerne er overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikkerne. Afspejler de voksnes antagelser om børnene den virkelighed, som eleverne selv giver udtryk for, når det gælder forholdet til skolen, risikoadfærd, deres egen fremtid og deres oplevelse af inklusion/eksklusion?

Tidligere udforskning af unges risikoadfærd og mulige sociale misforståelser har vist, at det under visse betingelser er muligt at udvikle og bruge metoder – social pejling – til at reducere eventuelle misforståelser blandt børn og unge og hermed forbunden risikoadfærd. Et centralt perspektiv i

---

¹ For en oversigt over områder, hvor sociale misforståelser indtil videre er påvist at spille en rolle, se Balvig og Holmberg (2014): Flamingoeffekten. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, Kbh.

undersøgelsen har været at vurdere behovet for og mulighederne for at gennemføre tilsvarende tiltag i ”særligt udsatte områder”, og at vurdere behovet for en udvikling af praktiske metoder, der på tilsvarende vis kan anvendes i forholdet mellem børn/unge og de voksne – og mellem forskellige grupper af børn/unge og voksne (f.eks. i forholdet mellem Tingbjerg og Brønshøj).

En undersøgelse som den nu gennemførte (og det den lægger op til) er bl.a. tidligere blevet fremhævet af Justitsministeriets Forskningskontor. Her har man påpeget behovet for at undersøge sociale overdrivelser særskilt i udsatte områder, hvor der finder alvorligere straffelovsovertrædelser sted, og som organiserede kriminelle grupper betragter som deres territorium. I rapporten “Første led i fødekæden? – en undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper” anbefaler Justitsministeriets Forskningskontor, at man undersøger, hvor store de sociale overdrivelser er angående kriminalitet og bandetilhørsforhold i udsatte områder. “Ud over at mindske brugen af rusmidler har forsøg(et) vist, at mindskningen af sociale overdrivelser endvidere har en vis kriminalpræventiv effekt. Det er tilmed en overordentlig enkel og billig form for kriminalpræventiv virksomhed,” skriver Justitsministeriets Forskningsenhed og tilføjer: “Spørgsmålet er, om samme fremgangsmåde kan anvendes i forhold til kriminelle grupper. Spørgsmålet er relevant, da unge tilsyneladende har overdrevne forestillinger om, hvor mange bander der findes i deres boligområde, og hvor mange unge der er med i bander. Vi ved ikke, om sociale overdrivelser vedrørende banders udbredelse har betydning for, om unge vil være med i en kriminel gruppe. Vi ved ikke, om medlemskab af kriminelle grupper eller “småbander” opfattes som så udbredt, at nogle unge kan opleve det som forventeligt, normalt eller måske ligefrem som uomgængeligt selv at deltage, og at de derfor bliver blinde over for andre muligheder. Det forekommer dog oplagt at undersøge dette nærmere.”² Justitsministeriets Forskningsenhed påpeger endvidere, at de informanter, som de har interviewet angående tilhørsforhold i kriminelle grupper og organiserede bander, har påpeget forekomsten af netop de ringvirkninger vedr. risikoadfærd, som kan udgøre en væsentlig risikofaktor i forhold til både at havne i og fastholdes i et kriminelt fællesskab. Særligt peges der på forbruget af hash, der er “udbredt blandt unge i kriminelle grupper, og en hyppig brug af hash kan som nævnt påvirke den unges skoleforløb i negativ retning og dermed være med til at marginalisere de unge.”³

---

² M. Libak Pedersen & J. Markus Lindstad, “FØRSTE LED I FØDEKÆDEN? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper”, Justitsministeriets Forskningskontor, s. 188-189, 2011

³ M. Libak Pedersen & J. Markus Lindstad, “FØRSTE LED I FØDEKÆDEN? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper”, Justitsministeriets Forskningskontor, s. 188-189, 2011

Rapporten henviser endvidere til bogen "Vrede unge mænd" af Aydin Soei, hvor et stort antal unge mænd fra udsatte områder kommer til orde. Det fremgår, "at sociale overdrivelser uundgåeligt spiller en rolle, når grupper af drenge definerer deres egen adfærd som risikobetonet, og når især drengene påtager sig en ballademageridentitet, som i folkeskolen ofte forbindes med status". Justitsministeriets Forskningskontor anbefaler derfor, at ovenstående selvfortællinger blandt unge i udsatte områder undersøges nærmere ved at bygge videre på tidligere studier af risikoadfærd og sociale overdrivelser med særligt fokus på risikoadfærden i udsatte områder.⁴

METODE

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse, enten ved selvudfyldning af et papirspørgeskema eller elektronisk via internettet. Følgende syv grupper har udfyldt et spørgeskema:

- 1) Elever i 7.-9. klasse på Tingbjerg Skole i Tingbjerg (69)
- 2) Forældre til elever på Tingbjerg Skole, og som bor i Tingbjerg (58)
- 3) Lærere og pædagoger på Tingbjerg Skole (67)
- 4) Elever i 7.-9. klasse på Brønshøj Skole i Brønshøj (85)
- 5) Forældre til elever på Brønshøj Skole, og som ikke bor i Tingbjerg (38)
- 6) Lærere og pædagoger på Brønshøj Skole (52)
- 7) SSP-medarbejdere og -ledere for området Tingbjerg/Brønshøj mv. (28)

I alt er der indkommet 397 besvarelser. Antallet af besvarelser for de enkelte grupper er angivet i parentes.

Det centrale har været ved hjælp af disse skemaer at få en kortlægning af omfanget af en række forskellige former for risikoadfærd blandt 14-15-årige unge i henholdsvis Tingbjerg og Brønshøj. Eleverne besvarelser er blevet "vægtet" på en sådan måde, at for 'Tingbjerg' drejer det sig alene om unge, der bor i Tingbjerg, og som går i skole på Tingbjerg Skole – med præcis lige mange 14-årige og 15-årige. Og tilsvarende for 'Brønshøj'. Her drejer det sig alene om elever, der bor uden for Tingbjerg, og som går på Brønshøj Skole – igen med præcis lige mange 14-årige og 15-årige. Da

---

⁴ A. Soei, "Vrede unge mænd - optøjer og kampen for anerkendelse i et nyt Danmark", Tiderne Skifter, 2011, s. 216-217

der er en overvægt af piger på Tingbjerg Skole og en overvægt af drenge på Brønshøj Skole, ville det have været ønskeligt også at ”vægte” på køn, men datamaterialet er ikke stort nok til yderligere at foretage denne vægtning. Vi har derfor valgt ikke at tolke resultaterne i forhold til køn, men alene gøre opmærksom på, at læseren bør være opmærksom på den skæve kønsfordeling på de to skoler, når resultaterne af undersøgelsen vurderes.

Med dette som referencepunkt – ’de 14-15-årige unge’ i henholdsvis Tingbjerg og Brønshøj skoledistrikt – er alle de syv nævnte grupper blevet bedt om at gætte på omfanget af risikoadfærd blandt disse to grupper af elever. En elektronisk forårsaget fejl ved det skema, som lærere/pædagoger ved Tingbjerg Skolen udfyldte, betyder desværre, at enkelte spørgsmål ikke er besvaret af denne gruppe. Tillige er der, af hensyn til spørgeskemaets længde, enkelte spørgsmål, som ikke er stillet til forældregruppen.

Undersøgelsen har alene været tænkt som en forprøve, der skulle give os en idé om forekomsten af risikoadfærd og eventuelle sociale misforståelser blandt børn/unge og de voksne omkring dem, og kan ikke hævdes at være repræsentativ. Udvalgsproceduren for de enkelte grupper har først og fremmest været baseret på de forhåndenværende muligheder inden for en kort tidshorisont, frem for en stringent tilfældig udvælgelse som selvfølgelig havde været ønskelig. Også det relativt lave antal udspurgte i hver af de syv grupper betyder, at vi kun på et meget generelt plan kan konkludere, hvorvidt dette er kortlægninger og problemstillinger, som det kan være relevant og muligt at gå videre med i større skala.

De to skoledistrikter og Tingbjerg som udsat område

Der går knap 500 elever på Tingbjerg Skole, hvoraf 90 procent er tosprogede. Det er dermed den københavnske skole, som har den største andel elever med etnisk minoritetsbaggrund. Til sammenligning er 27 procent af alle eleverne i Københavns Kommunes folkeskoler tosprogede, mens tallet på landsplan ligger på omkring en tiendedel.⁵ På naboskolen Brønshøj Skole er en fjerdedel af skolens knap 900 elever tosprogede, hvormed skolens andel af elever med etnisk minoritetsbaggrund ligger en anelse under gennemsnittet for hele kommunen.

---

⁵ ”Tosprogsprocent fordelt på folkeskoler i Københavns Kommune pr. 3. marts 2017”, notat udarbejdet af Børne- og Ungdomsforvaltningen til Børne- og Ungdomsudvalget i Københavns Kommune, 2017

Til gengæld ligger forældrenes indkomstniveau over både kommune- og landsgennemsnittet, når det gælder elever indskrevet på Brønshøj Skole, hvis skoledistrikt fortrinsvis tæller villaveje, men dog også etageejendomme, hvoraf de fleste er ejer- og andelsboliger.

Til sammenligning viser en kortlægning af forældrenes indkomster i landets folke- og privatskoler, som blev foretaget i 2013, at Tingbjerg Skole indtog en plads i bunden som nummer 1829 på listen over alle landets 1862 skoler, når det gjaldt bruttoindkomst per husstand. I gennemsnit levede eleverne fra Tingbjerg Skole i en husstand med en bruttoindkomst på omkring 340.000 kroner per husstand, mens forældrene til eleverne fra Brønshøj Skole rådede over en indkomst, der var mere end dobbelt så høj. Den gennemsnitlige elev fra Brønshøj Skole boede i et hjem, hvor indkomsten lå på 704.000.⁶

Skoledistrikterne for Brønshøj og Tingbjerg Skole befinder sig begge i bydelen Brønshøj og har samme postnummer, men der er to kilometers afstand mellem dem, og hvor førstnævnte skole er placeret centralt ved Brønshøj Torv, ligger Tingbjerg Skole i boligområdet Tingbjerg på grænsen mellem Københavns Kommune og Gladsaxe Kommune.

Omkring en tredjedel af alle børn i den skolepligtige alder fra Tingbjerg er indskrevet på Tingbjerg Skole, fremgår det af Københavns Kommunes "Kvalitetsrapport 2015 for Tingbjerg Heldagsskole".⁷ Den resterende del af området børn er spredt ud på et større antal privat- og almene folkeskoler. Det forhold, at der er forældre, der vælger den lokale skole fra i Tingbjerg, kan både handle om, at de vælger private muslimske skoler eller andre folkeskoler *til*, eller at de ikke har tillid til, at skolen giver de bedst mulige fremtidsmuligheder for deres barn. I kvalitetsrapporten for skolen fremhæves det ydermere, at der også kan "være en del af forældrene, der er blevet rådgivet af forvaltningen om et andet skolevalg til deres barn, fordi barnet har scoret så lavt i børnehavernes sprogvurderinger, at det er blevet vurderet relevant med en anden skole med mere blandet elevsammensætning." I perioden 2012-14 fik Tingbjerg Skoles elever ved 9.-klasesprøverne et gennemsnit på 4,6, hvor man på baggrund af elevernes socioøkonomiske baggrund "kunne have forventet et noget højere resultat, nemlig 5,1."⁸ I 2015 vendte udviklingen imidlertid, da eleverne scorede et afgangssnit på 5,7, og skolen har fortsat en positiv udvikling

---

⁶ Analyse foretaget af Kaas & Mulvad for Ugebrevet A4, "Skoler er delt op på rige og fattige forældre", http://www.ugebreveta4.dk/skoler-er-delt-op-paa-rige-og-fattige-foraeldre_14169.aspx, 2013

⁷ "Kvalitetsrapport 2015 for Tingbjerg Heldagsskole", Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen, 2015

⁸ "Kvalitetsrapport 2015 for Tingbjerg Heldagsskole", Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen, 2015, s. 6-7

siden, hvor eleverne klarer sig bedre, end det man kunne forvente på baggrund af deres sociale baggrund, og indtrykket i såvel medarbejderstab som blandt skoleledelsen er, at der er opstået en mere positiv fortælling vedrørende skolegang i Tingbjerg blandt eleverne selv. Denne fortælling gør sig imidlertid ikke nødvendigvis i samme grad gældende blandt skolens egne forældre og lærere og i naboskoledistriktet, viser Tingbjergundersøgelsen, som vi skal se. Hermed bekræftes nogle af bekymringerne fra de to skoler vedrørende negative overdrivelser angående særligt Tingbjergeleverne.

De fleste af Tingbjergs børn – omkring 40 procent – indskrives i andre folkeskoler i Københavns Kommune, og her optager naboskoledistriktet tilhørende Brønshøj Skole flest fra denne gruppe. På Brønshøj Skole findes en bekymring for, om negative forventninger til eleverne fra Tingbjerg fra egne elever og forældres side indvirker negativt på skolernes samarbejde om at udbyde valgfag sammen. Skolen frygter ligeledes, at negative antagelser om Tingbjerg og børn og unge fra bydelen smitter negativt af på de af Brønshøj Skoles elever, som har adresse i naboskoledistriktet. Indtrykket på Brønshøj Skole er, at især forældre fra skoledistriktet er bekymret for at lade deres børn bevæge sig ind i Tingbjerg, og at flere af skolens elever ville vælge valgfag, der blev udbudt på naboskolen, hvis dette ikke var tilfældet. Denne eventuelle bekymring kan muligvis bunde i antagelsen om større risikoadfærd blandt eleverne i naboskoledistriktet, men også i en forventning om manglende motivation og lyst til skolegang blandt eleverne på Tingbjerg Skole, hvilket undersøges senere i denne rapport.

Indtrykket på begge skoler er, at Tingbjergs ry og placering på den såkaldte ghettoliste vækker bekymring hos forældre fra begge skoledistrikter, og at de negative forventninger til børn og unge fra Tingbjerg kan udvikle sig til en selvopfyldende profeti. Dette er en af grundene til, at vi i denne undersøgelse for første gang i denne type forskningsstudie har valgt også at teste forældrenes antagelser om børnenes risikoadfærd og deres lyst til at gå i skole samt forventninger til videre uddannelse efter at have afsluttet folkeskolen. Formålet er derudover at få et indblik i, hvem der har de største overdrevne antagelser vedrørende 14-15-årige i Tingbjerg og på Brønshøj Skole: børnene selv, deres forældre, lærere og pædagoger, eller er det de kriminalpræventive medarbejdere, der direkte arbejder med at forebygge risikoadfærd og straffelovsovertrædelser?

Tingbjerg og ghettolisten

Sammenligningen mellem et skoledistrikt domineret af middel- og øvre middelklasse og ét, der er kendetegnet ved en beboergruppe, der er overrepræsenteret i ledighedsstatistikker og har et lavere uddannelsesniveau end den generelle befolkning, har også til formål at undersøge reelle forskelle i risikoadfærd mellem børn og unge i de to områder, og hvor stor indvirkning et negativt ry og en placering på “ghettolisten” eventuelt kan have på både børn og voksnes antagelser om 14-15-årige i et område som Tingbjerg.

Tingbjerg befinder sig på ghettolisten, som omfatter almene boligområder med minimum 1000 beboere, der opfylder tre ud af fem kriterier, som vedrører beboernes tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessted, andel af etniske minoriteter med rødder i ikke-vestlige lande, antal dømt, andelen af beboere der alene har en grunduddannelse og at bruttoindkomsten for de 15-64-årige i området er mindre end 55 procent af den gennemsnitlige bruttoindkomst for regionen. Der bor omkring 6600 mennesker i Tingbjerg, og når området befinder sig på ghettolisten skyldes det, at 73 procent af dem er indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande, at 60 procent af 30-59-årige kun har en grundskoleuddannelse, og at bruttoindkomsten for beboerne ligger på 53 procent af gennemsnittet for Region Hovedstaden.

Til gengæld opfylder Tingbjerg ikke “ghetto”-kriteriet om, at 40 procent skal være uden for arbejdsmarkedet, eller at antallet af dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller loven om euforiserende stoffer overstiger 2,7 procent af beboere, som er over 18 år. Her ligger tallene for boligområdet på henholdsvis 28 og 2 procent.⁹

Tingbjerg er fokus i denne undersøgelse, og det er et område, der fra starten har befundet sig på listen over landets såkaldte “ghettoer”, som statsminister Lars Løkke Rasmussen i oktober 2010 for første gang introducerede ved Folketingets åbning som „huller i Danmarkskortet“. “Steder, hvor de

---

⁹ “Liste over ghettoområder pr. 1. december 2016”, notat fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. Listen omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere, der opfylder mindst 3 af følgende fem kriterier:

1. Andelen af 18-64 årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct. (gennemsnit for de seneste 2 år).
2. Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
3. Antal dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,70 pct. af beboere på 18 år og derover (gennemsnit for de seneste 2 år).
4. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse (inkl. uoplyst uddannelse), overstiger 50 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
5. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

danske værdier tydeligvis ikke længere er bærende,” fortsatte Lars Løkke Rasmussen og fremdrog en sammenhæng mellem ghettoerne og unge mænd med etnisk minoritetsbaggrund, der skaber uroligheder.

“Når brandmænd kun kan komme ind og udføre deres arbejde under politibeskyttelse. Når skoler og institutioner bliver udsat for hærværk. Når chikane og kriminalitet er trådt i stedet for respekt. Når parallelle retssystemer vokser frem. Så er værdier som tillid, frihed og ansvar ikke-eksisterende,” lød det fra statsministeren. “Vi vil rive murene ned. Vi vil åbne ghettoerne mod samfundet. (...) Det er stenørkener uden forbindelseslinjer til det omgivende samfund. Det er dé fæstninger, vi skal bryde igennem.“

Få uger efter offentliggjorde regeringen sin ghettoliste, og protesterne kom prompte fra en række af landets boligafdelinger. „Selvom der sikkert følger penge med, vil vi meget gerne sige nej tak. Vi vil ikke kaldes ghetto, for vi mener, at det kan blive en selvopfyldende profeti. Alene ordet kan få ressourcestærke personer til at holde sig væk,“ udtalte direktøren i Thisted Bolig, Ove Jensen. Også landets politikredse udtalte kritik af ghettobegrebet, som de mente skabte en unødigt frygt i befolkningen og et forvrænget billede af virkeligheden i de omtalte kvarterer. At omtale områderne som “ghettoer” spændte ben for det kriminalpræventive arbejde samt boligselskabernes og kommunernes arbejde for at løse de reelle problemer i landets udsatte boligområder og for at tiltrække nye beboere, som er i arbejde eller under uddannelse, lød det fra en række politidirektører. “I den senere tid har vi gentagne gange hørt ordet parallelsamfund, som skulle være en karakteristik af Gellerup. Jeg synes, det er problematisk at bruge sådan et ord. Der er også brugt vendinger som, at politiet skal erobre området tilbage fra lovløse tilstande. Det er alt sammen efter min mening med til at give et billede af situationen, som i høj grad er forkert,” forklarede politidirektør Jørgen Illum fra Østjyllands Politi.

Vi ved imidlertid ikke, hvor store de eventuelle sociale overdrivelser vedrørende udsatte områder er, og dermed heller ikke med sikkerhed, om der er grund til at frygte, at et deraf negativt selvbillede kan påvirke normdannelsen og trivslen i retning af mere risikoadfærd og en negativ tilgang til egne fremtidsmuligheder. Et af formålene med denne pilotundersøgelse er netop at få et indblik i dette spørgsmål med henblik på videre undersøgelser.

Risikoadfærd og forestillingerne herom

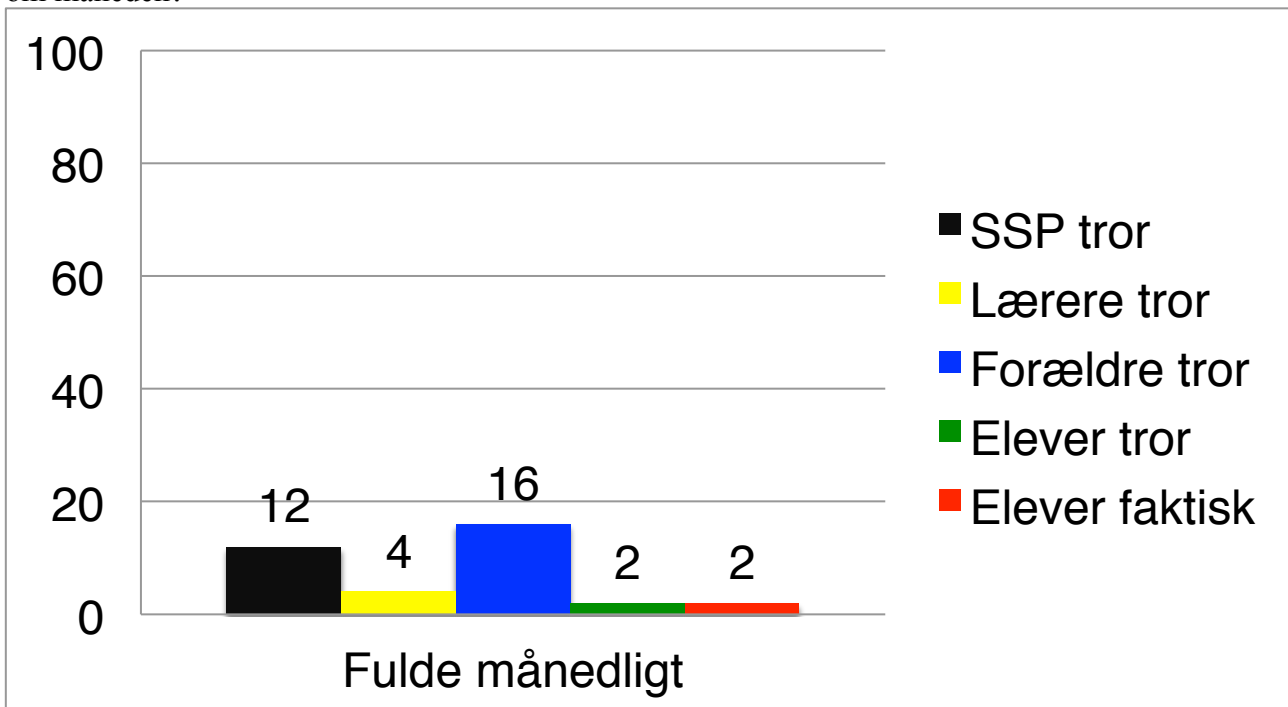
I det følgende formidles de mest centrale resultater fra undersøgelsen. Det falder i tre dele. Den første del drejer sig om Tingbjerg: her vises tal for elevernes faktiske risikoadfærd, forhold til skolen, samt opfattelse af deres boligområde, som den er beskrevet gennem elevernes selvrapportering. Disse faktiske tal sammenholdes med, hvad eleverne antager om deres kammerater, samt med, hvad forældre, lærere og SSP-medarbejdere antager om eleverne. I anden del gengives de samme resultater vedrørende Brønshøj. I tredje del sammenholdes Brønshøj og Tingbjerg – både hvad angår faktisk adfærd og elevernes og "de voksnes" forestillinger om 14-15-åriges adfærd i de to skoledistrikter. DA Tingbjerg er fokus for undersøgelsen, vil gennemgangen af de 14-15-årige fra Tingbjerg Skole i sagens natur fylde mest i det følgende.

Tingbjerg

Tobak, alkohol og hash

I opstilling 1 er anført, hvor mange af de 14-15-årige unge i Tingbjerg, der drikker sig fulde mindst en gang om måneden, samt de unges og de voksnes forestillinger herom.

Opstilling 1: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg bliver fulde mindst en gang om måneden?

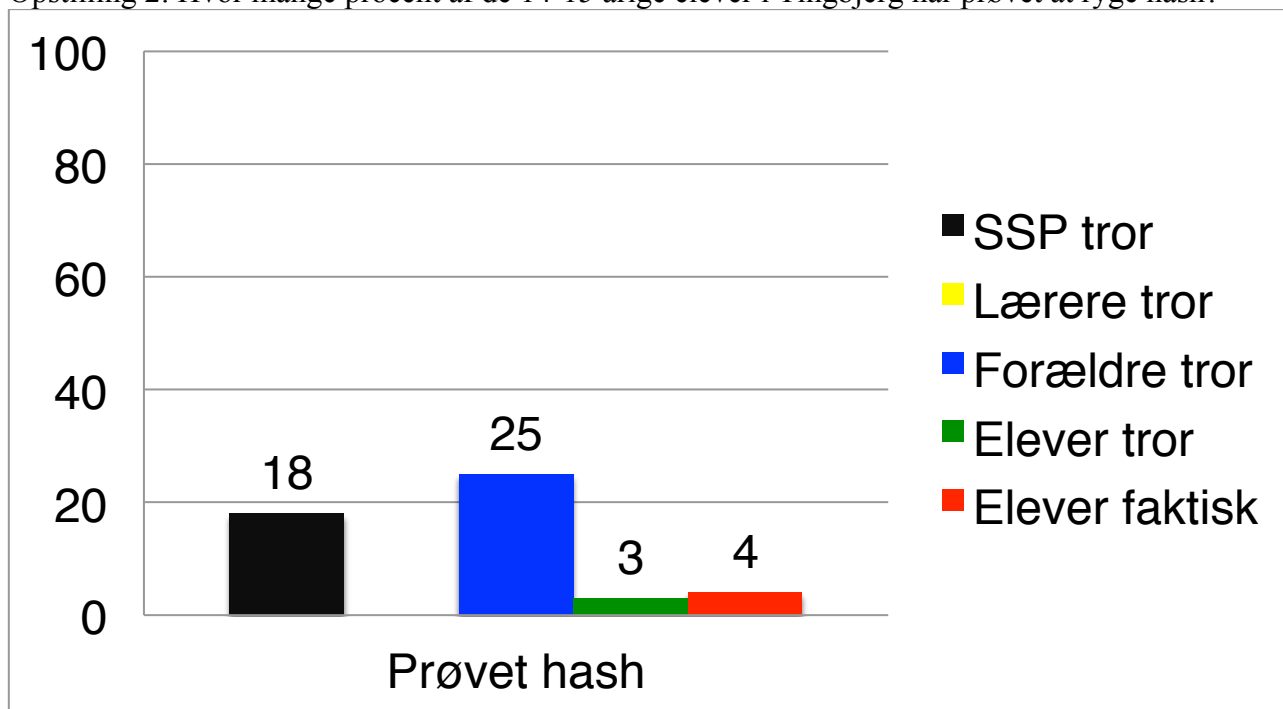

Opstillingen skal læses på den måde, at SSP-personalet tror, at det er 12 pct. af de 14-15-årige i Tingbjerg, som drikker sig fulde mindst en gang månedligt. Lærerne/pædagogerne mener, det er 4 pct., mens forældrene i Tingbjerg tror, det er 16 pct. Eleverne selv mener, det kun drejer sig om 2 pct., og det er da også kun 2 pct. af eleverne, der selv har svaret, at de drikker sig fulde mindst en

gang om måneden. Forældre og SSP'er, men ikke lærere/pædagoger, har altså væsentligt overdrevne forestillinger om elevernes brug af alkohol.

Nogenlunde det samme billede genfindes, når det gælder elevernes erfaring med hash, som det ses i opstilling 2.

Opstilling 2: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg har prøvet at ryge hash?

Note: Oplysninger om lærernes/pædagogernes antagelser foreligger ikke.

Det fremgår her, at 4 pct. af eleverne faktisk har prøvet hash, mens forældrene tror, at det er hver fjerde. Der er i øvrigt ingen af eleverne, der ryger hash på daglig basis. 6 pct. af eleverne fortæller, at de er blevet tilbudt at købe hash inden for det seneste år.

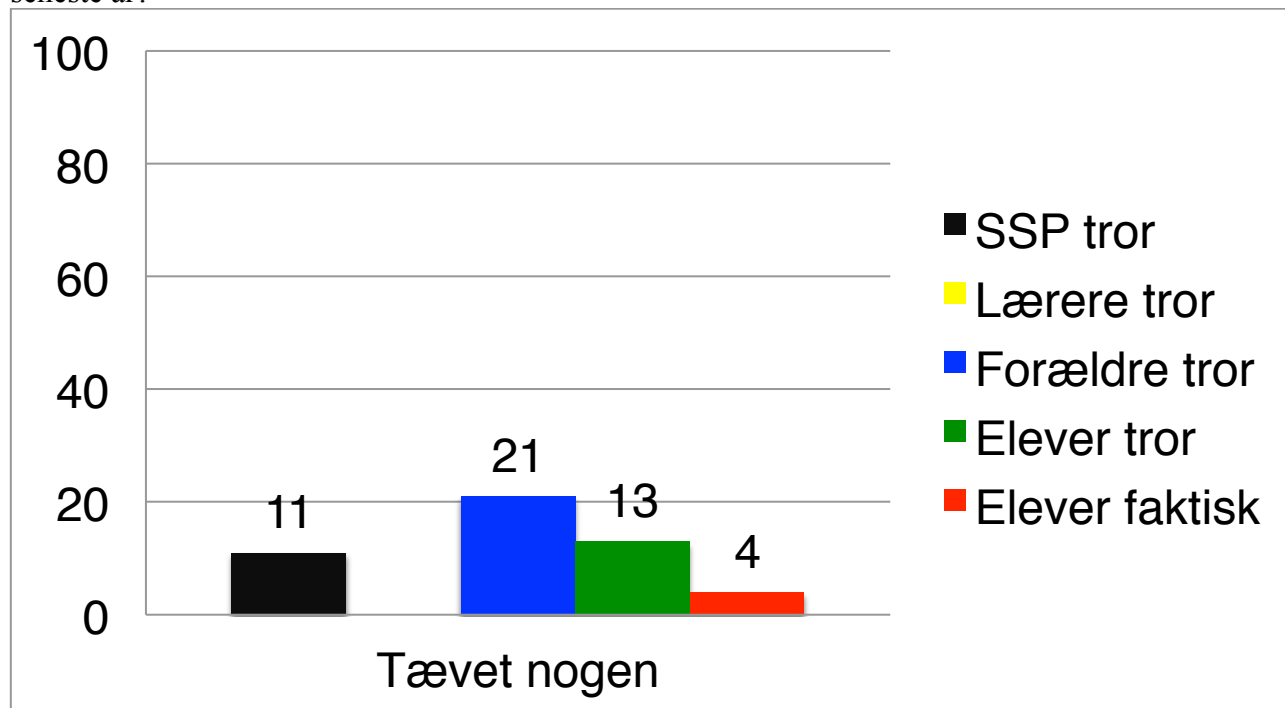
Ingen af de udspurgte elever ryger tobak på daglig basis, men såvel de unge selv som SSP-medarbejderne (oplysninger for lærere/pædagoger og forældre mangler) har væsentligt overdrevne forestillinger herom. De tror således, at det drejer sig om omkring hver sjette.

Vold, trusler, våben, tyveri og hærværk

Billedet af 14-15-årige i Tingbjerg, der lever i et parallelsamfund i “ghettoen”, hvor personfarlig kriminalitet og risikoadfærd er normalen, befinder sig meget langt fra den virkelighed, som viser sig ved de ældre skoleelevers besvarelser i Tingbjergundersøgelsen. Som det fremgår af opstilling 3, har 4 pct. af eleverne tævet eller slået nogen inden for det seneste år, mens forældrene tror, at det er mere end fem gange så mange. Her er også elevernes egne antagelser væsentligt over det faktiske niveau. Tilsvarende tror eleverne, at seks gange så mange af deres skolekammerater har “truet

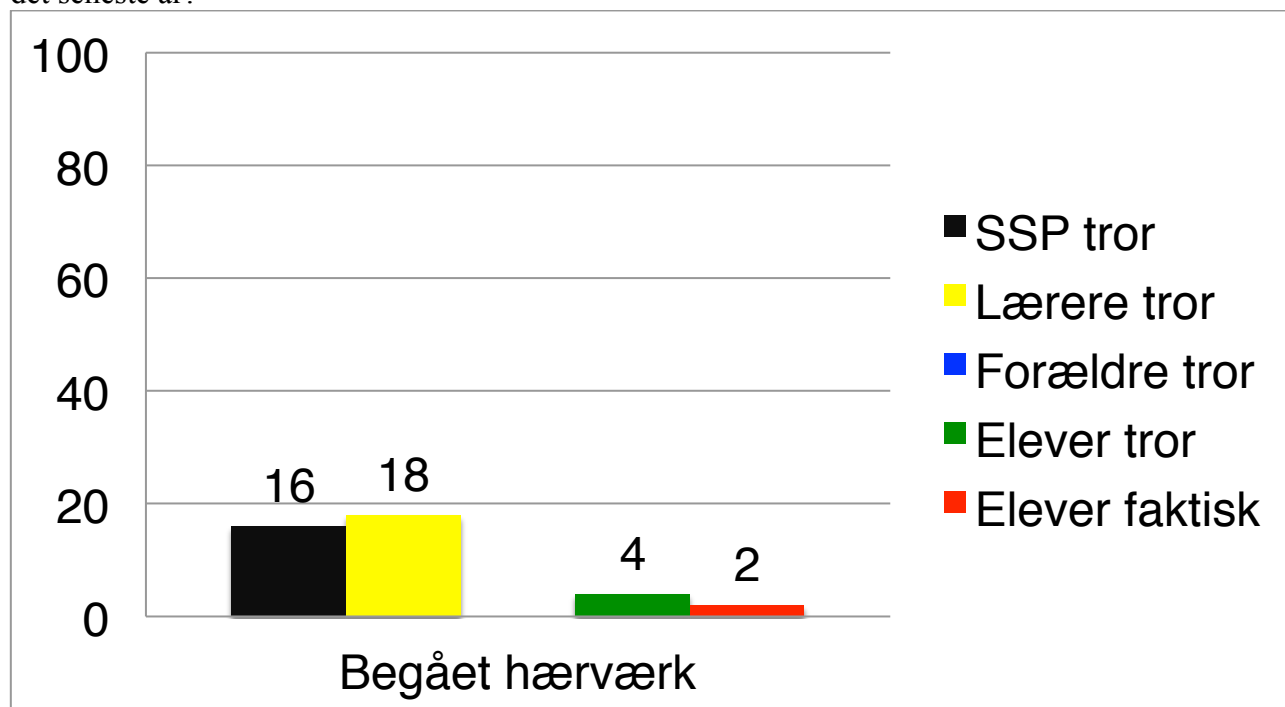
nogen uden at gøre alvor af det” inden for det seneste år end de to procent, som har svaret bekræftende til dette spørgsmål. SSP-medarbejderne tror imidlertid, at tallet er 10 gange så højt.

Opstilling 3: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg har tævet nogen inden for det seneste år?

Note: Oplysninger om lærernes/pædagogernes antagelser foreligger ikke.

Opstilling 4: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg har begået hærværk inden for det seneste år?

Note: Oplysninger om forældrenes antagelser foreligger ikke.

Som det fremgår af opstilling 4, er det også kun en forsvindende lille andel af eleverne, der har begået hærværk seneste år, og det har eleverne tydeligvis godt selv øje for. Til gengæld tror både

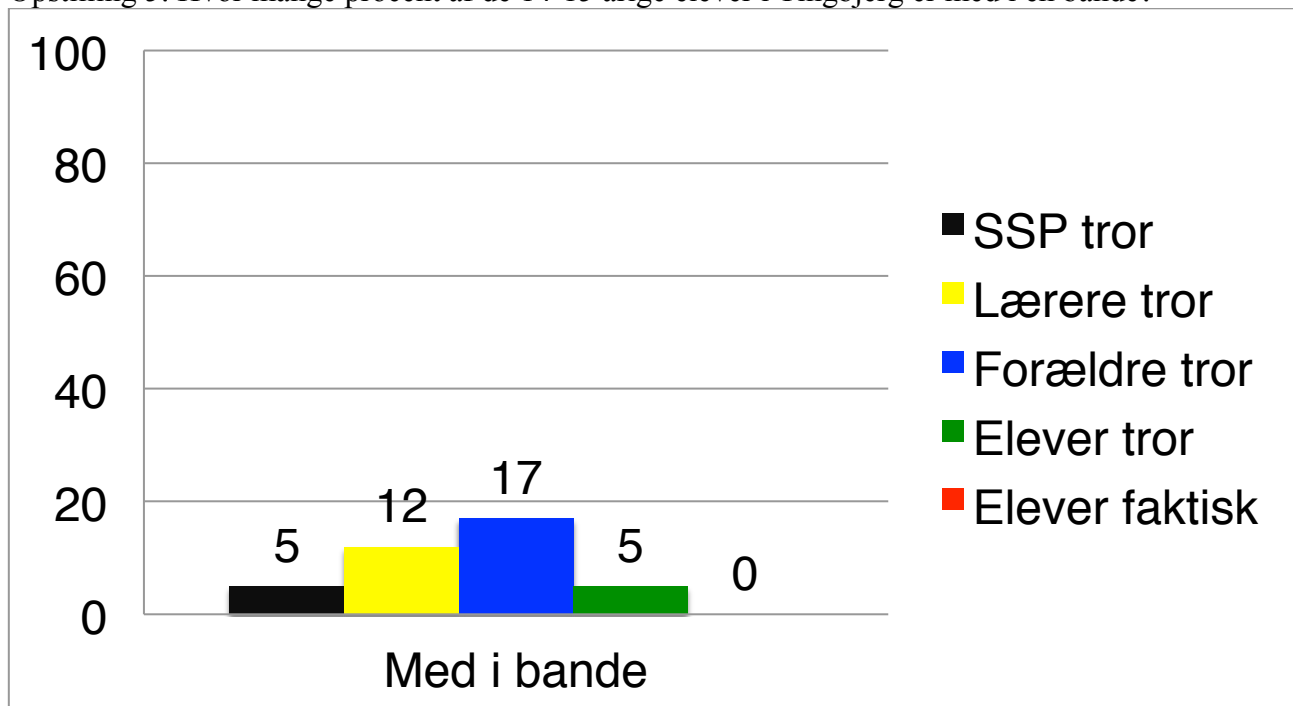
SSP'er og lærere/pædagoger, at en stor del af de unge laver hærværk. Nogenlunde tilsvarende resultater findes vedr. butikstyveri, mens 6 pct. af eleverne har stjålet en cykel inden for de seneste år – også her antager lærere/pædagoger og SSP'er, at det er mere end dobbelt så mange. 4 pct. af eleverne har sat ild til noget, her mener lærere/pædagoger og SSP, at det drejer sig om hhv. 8 og 7 pct, og de tror, at samme andel af eleverne har begået røveri inden for det seneste år, selvom det reelle tal er nul.

Ingen af eleverne fra Tingbjerg har inden for det seneste år har været i besiddelse af slag- eller skydevåben, mens 2 pct. har båret kniv. Mens elevernes antagelser om, hvor mange der har gået med kniv, svarer overens med det faktiske antal, så tror de, at henholdsvis 7 og 5 pct. har været i besiddelse af slagvåben eller pistol inden for det seneste år. Elevernes overdrivelser er større end deres læreres/pædagogers og SSP-medarbejdernes, når det drejer sig om, hvor mange af deres skolekammerater, der har båret skydevåben, mens den er nogenlunde på niveau med "de voksne" i forhold til, hvor udbredt slagvåben er blandt 14-15-årige på Tingbjerg Skole.

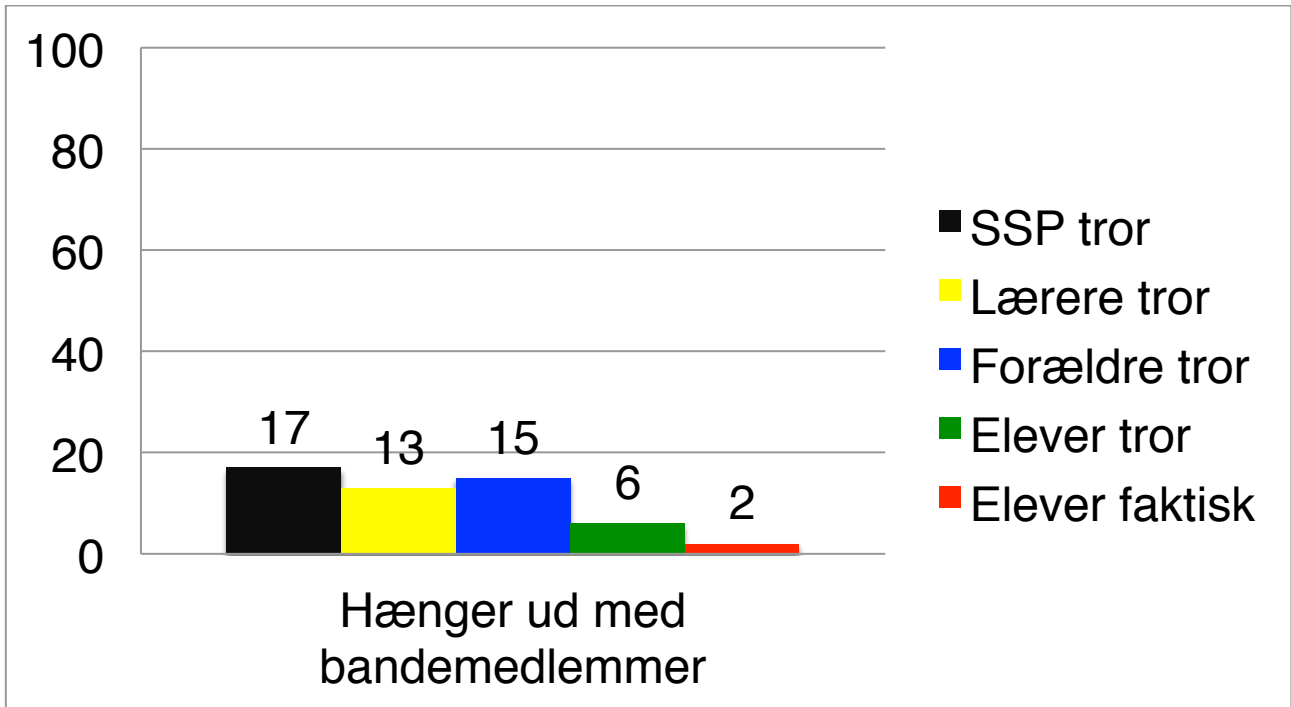
Bander og kontakt til ekstremistiske grupper

Ingen af de adspurgte elever siger, at de selv er med i en bande – men de tror, ligesom SSP'erne, at det drejer sig om hver tyvende. Lærere/pædagoger og forældre har et væsentlig højere bud på, hvor mange af Tingbjergeleverne, der er bandemedlemmer. Tilsvarende overdriver de, hvor mange af de unge, der plejer omgang med bandemedlemmer, som det ses i opstilling 6.

Opstilling 5: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg er med i en bande?

Opstilling 6: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg hænger ud med bandemedlemmer i deres fritid?

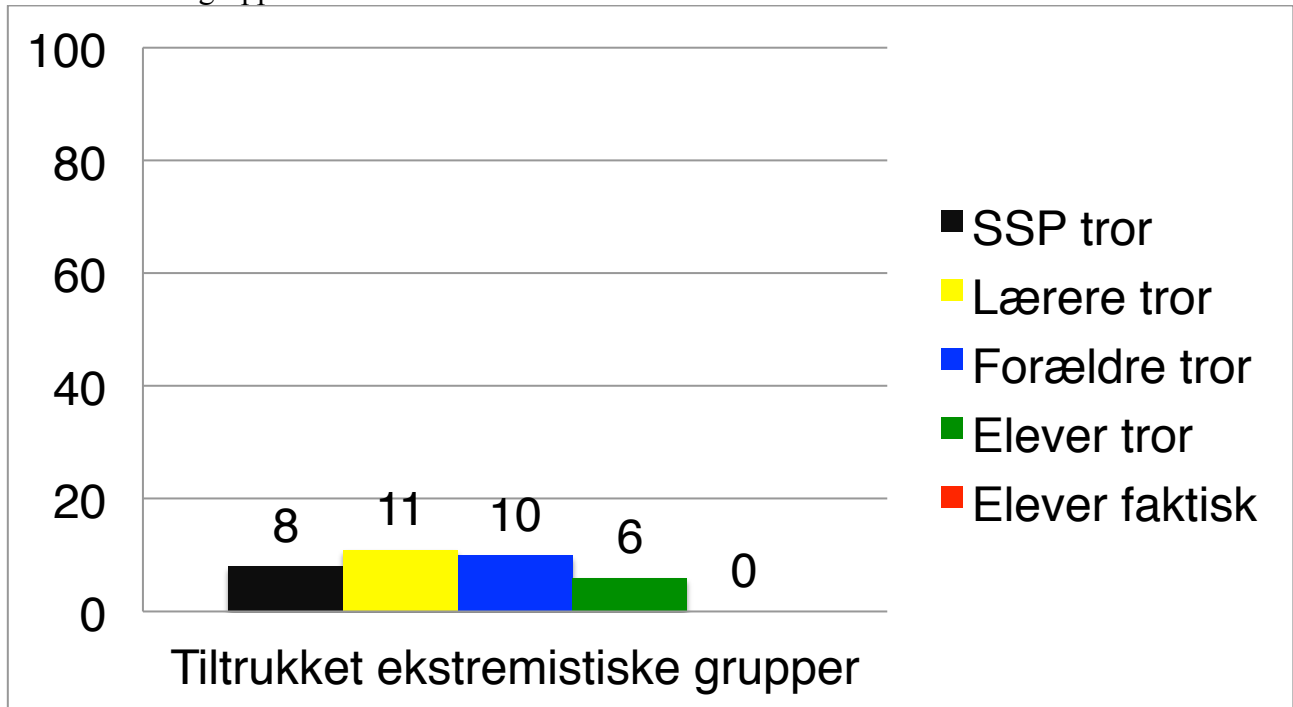

Her gælder det, at alle voksengrupper antager, at det er væsentlig over hver tiende af de 14-15-årige, som hænger ud med bandemedlemmer, mens det reelt set er en ud af halvtreds.

Når det gælder tiltrækning til og omgang med grupper med ekstremistiske synspunkter, som accepterer vold af politiske eller religiøse grunde – populært sagt en indikator på radikalisering – er ”tilslutningen” blandt eleverne også meget lav, som det fremgår af opstilling 7 og 8.

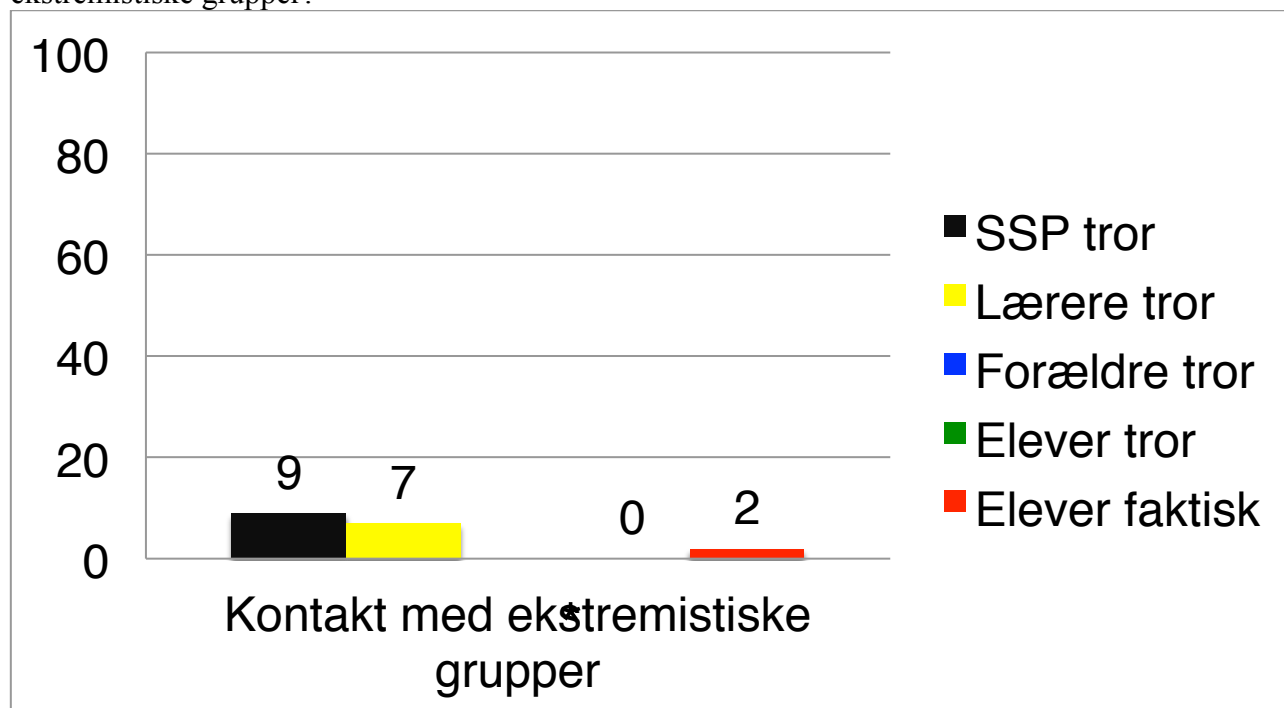

Opstilling 7: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg føler sig tiltrukket af ekstremistiske grupper?

Både voksne og elever antager, at tiltrækningen til grupper med ekstremistiske synspunkter er væsentlig større, end den faktisk er – ingen af eleverne angiver, at de føler den slags tiltrækning. Enkelte har dog, som det fremgår af opstilling 8, en vis omgang med andre unge, der *har* sådanne anskuelser. Om det drejer sig om kontakt med hele grupper, eller i stedet enkelte medlemmer, kan undersøgelsen ikke sige noget om.

Opstilling 8: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg har kontakt med ekstremistiske grupper?

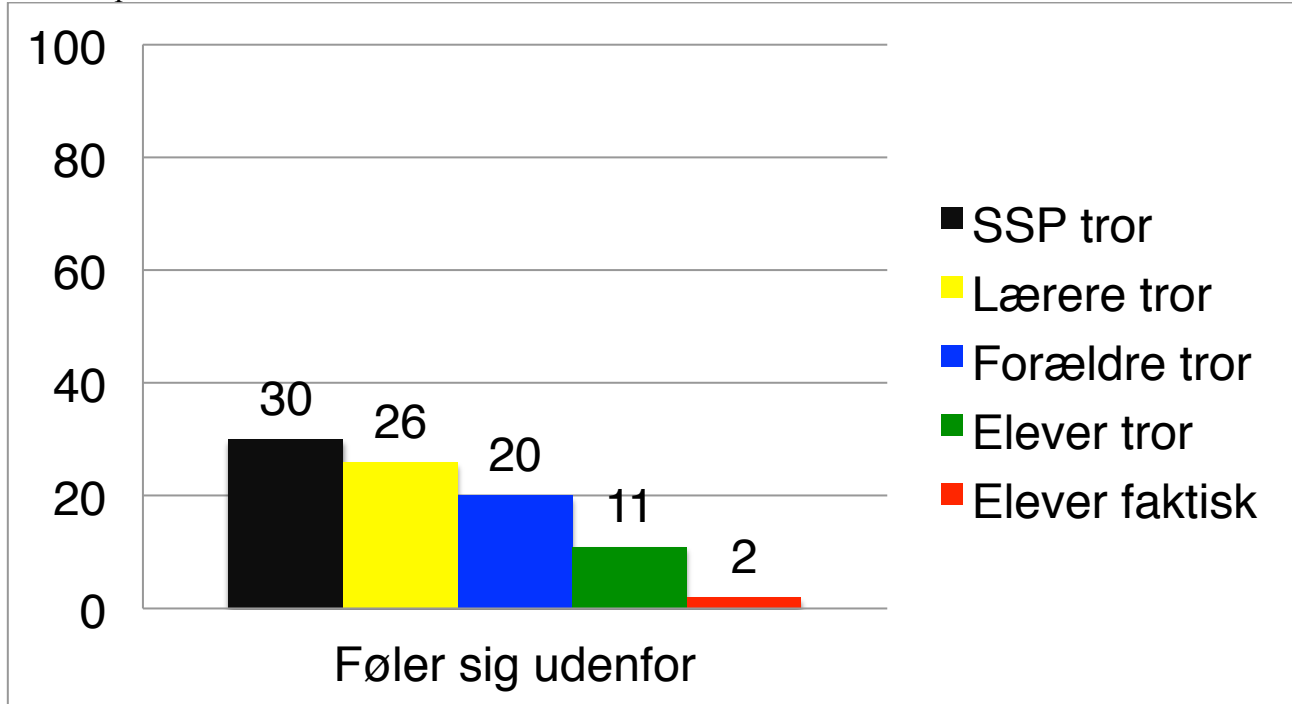
Note: Oplysninger om forældrenes antagelser foreligger ikke.

Eksklusion på grund af boligområde, etnicitet og religion

Spørgsmålet om, hvorvidt unge føler sig stigmatiseret på grund af deres bopæl i et SUB-område, er væsentligt. Det viser sig her, og måske temmelig overraskende, at det reelt set er meget få af eleverne, der føler sig holdt uden for på grund af deres bopæl, samtidig med, at de antager, at dette gør sig gældende for en del af deres jævnaldrende. Som det fremgår af opstilling 9, er antagelsen om stigmatisering dog væsentlig mere udbredt blandt de voksne. Det er især SSP og lærere/pædagoger, der har en stærkt overdreven forestilling om, hvor mange af de unge i Tingbjerg, der føler sig holdt udenfor på grund af deres bopæl, men deres forældre tror også, at antallet er ti gange så højt. De unge selv har også overdrevne forestillinger om andre unge, men er alligevel de mest realistiske.

Mens 2 pct. føler sig holdt udenfor af samfundet på grund af deres bopæl, svarer dobbelt så mange af eleverne i Tingbjerg "ja" til, at de føler sig ekskluderet på grund af deres hudfarve eller religion. Eleverne tror selv, at antallet er fire gange så højt, mens Tingbjergforældrene tror, at 24 procent af de 14-15-årige fra Tingbjerg Skole føler sig holdt uden for samfundet pga. deres hudfarve eller religion – altså seks gange så mange, som det reelt drejer sig om.

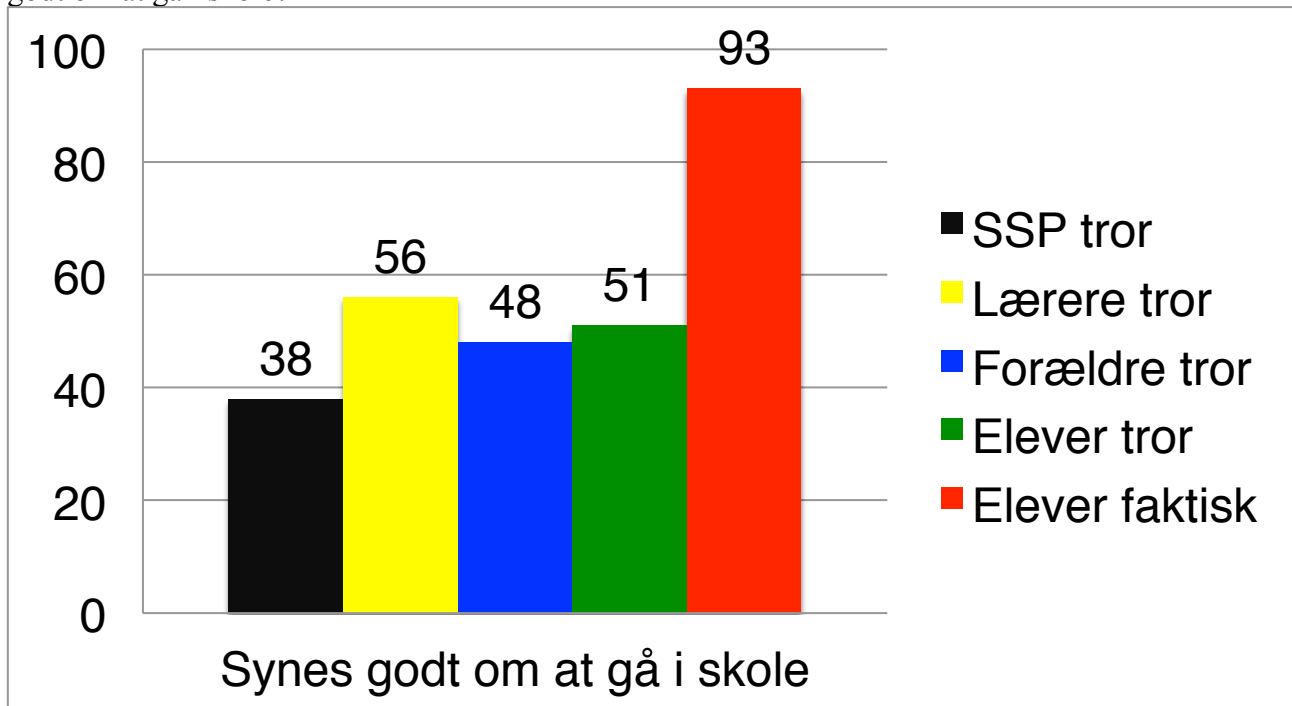
Opstilling 9: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg føler sig holdt udenfor pga. deres bopæl?

Holdning til skolen og forventninger til uddannelse, ledighed og fremtidig kriminalitet

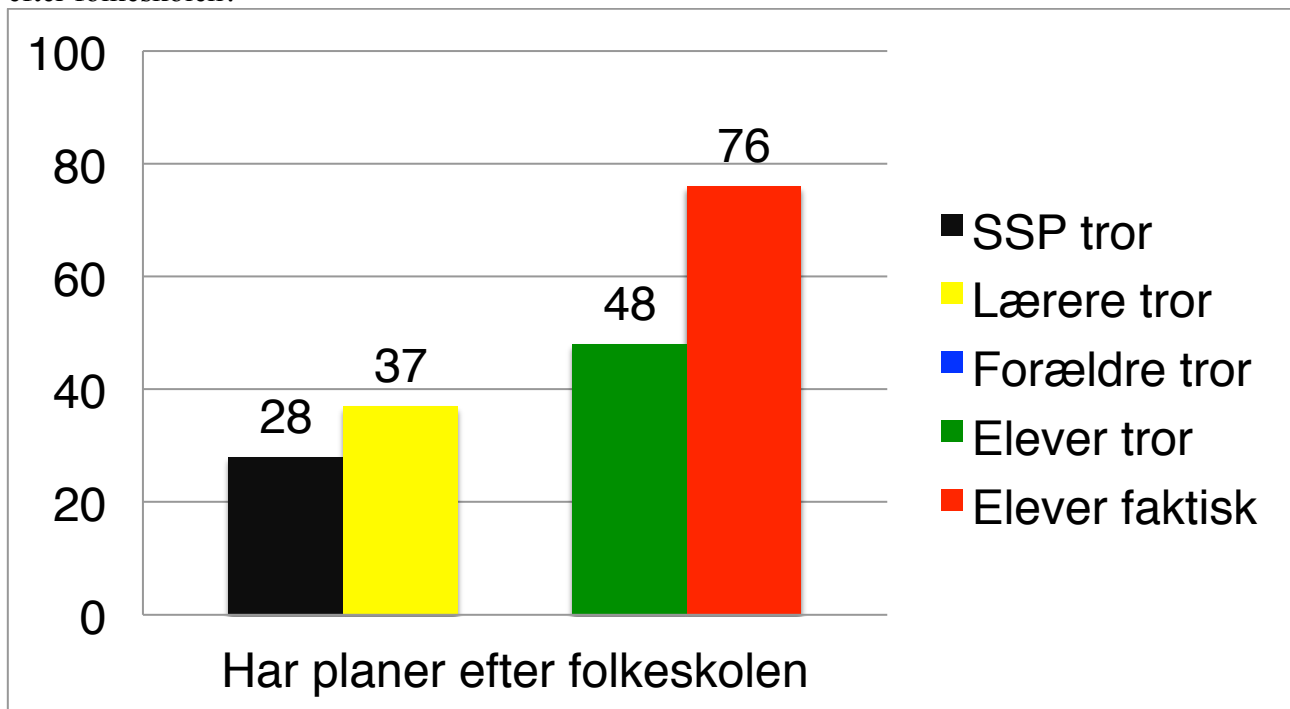
Hele 93 pct. af de 14-15-årige unge i Tingbjerg synes temmelig eller vældig godt om at gå i skole.

Opstilling 10: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg synes temmelig eller vældig godt om at gå i skole?

At skolelivet er så populært blandt så mange unge undervurderes i markant grad af såvel eleverne selv som af de voksne. Kontrasten er især stor for medarbejdere og ledere af SSP, som antager, at det kun er et mindretal – 38 pct. – af de 14-15-årige unge, der er glade for at gå i skole i Tingbjerg. Men også gruppen af egne lærere/pædagoger på skolen og Tingbjergforældrene selv undervurderer kraftigt elevernes lyst til at gå i skole. Samme billede tegner sig i forhold til antagelser om pjæk fra skolen. Tæt ved halvdelen af de 14-15-årige på Tingbjerg Skole pjækker aldrig, men såvel de unge selv som de voksne er af den opfattelse, at det kun er en mindre gruppe, der aldrig pjækker.

Opstilling 11: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Tingbjerg har planer for, hvad de skal efter folkeskolen?

Note: Oplysninger om forældrenes antagelser foreligger ikke.

Både elever og voksne undervurderer, hvor stor en andel af eleverne, der har lagt planer for deres fremtid efter skolen, som det ses i opstilling 11: Tre ud af fire 14-15-årige på Tingbjerg Skole har planer for deres fremtid, men de antager selv, at det kun er halvdelen. Lærerne/pædagogerne vurderer, at det kun gælder hver tredje, og SSP'erne, at det er omkring hver fjerde.

84 procent af Tingbjergeleverne har angivet, at de vil tage en uddannelse efter folkeskoletiden, men Tingbjergforældrene tror, at det kun gælder 54 procent af eleverne. Denne negative antagelse omkring børnenes fremtid går igen i forhold til særligt "de voksnes" holdning til, hvor mange der efter skoletiden vil ende som kriminelle eller arbejdsløse.

Ingen af eleverne fra Tingbjerg tror, at de vil blive arbejdsløse, når de er færdige med folkeskolen, men de tror, at en tiendedel af skolekammeraterne vil ende i ledighed. 4 procent tror, at det er overvejende sandsynligt, at de vil ende i en kriminel løbebane efter skoletiden, og dette svarer

nogenlunde til den samlede elevgruppes antagelser om, hvor mange af de 14-15-årige, der vil ende i kriminalitet.

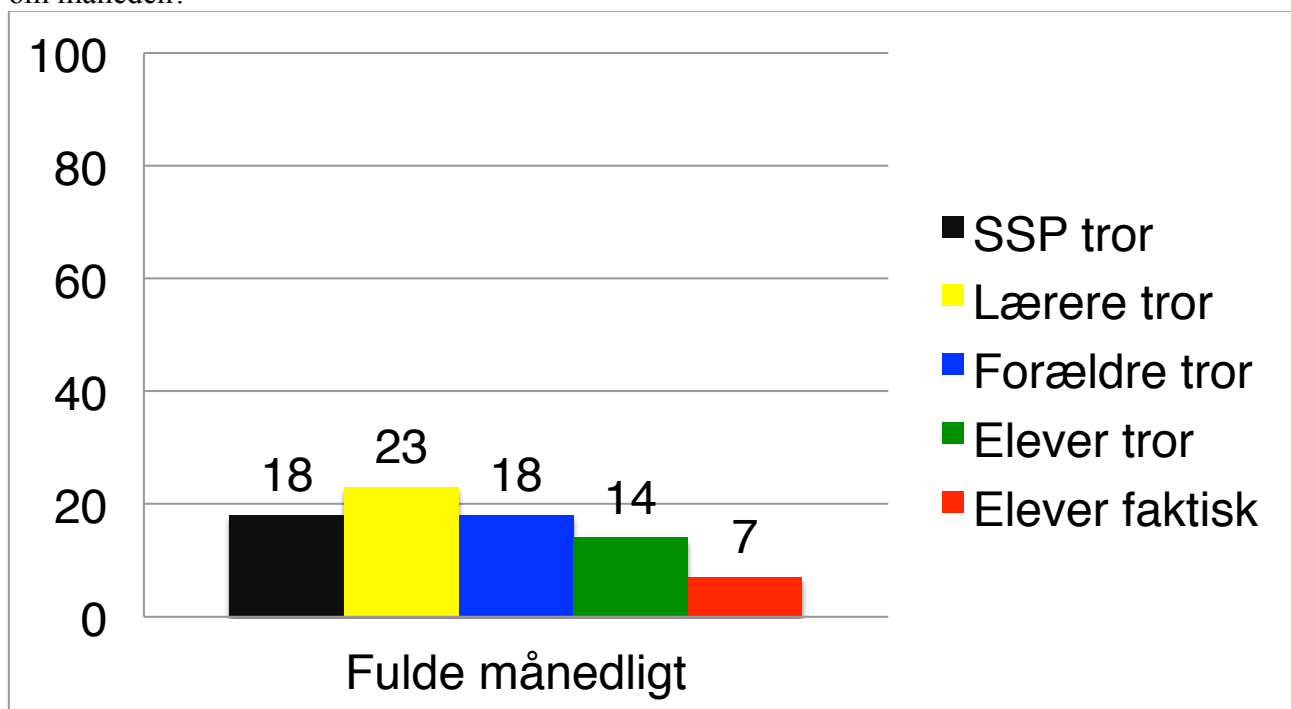
På dette punkt er der tale om nogle markante negative antagelser fra forældrenes side, som står i kontrast til, hvor stor en andel af eleverne, der selv mener, at de vil ende som kriminelle eller arbejdsløse. Tingbjergforældrene antager således, at en femtedel af eleverne vil ende som arbejdsløse og en sjettedel som kriminelle efter skoletiden.

Brønshøj

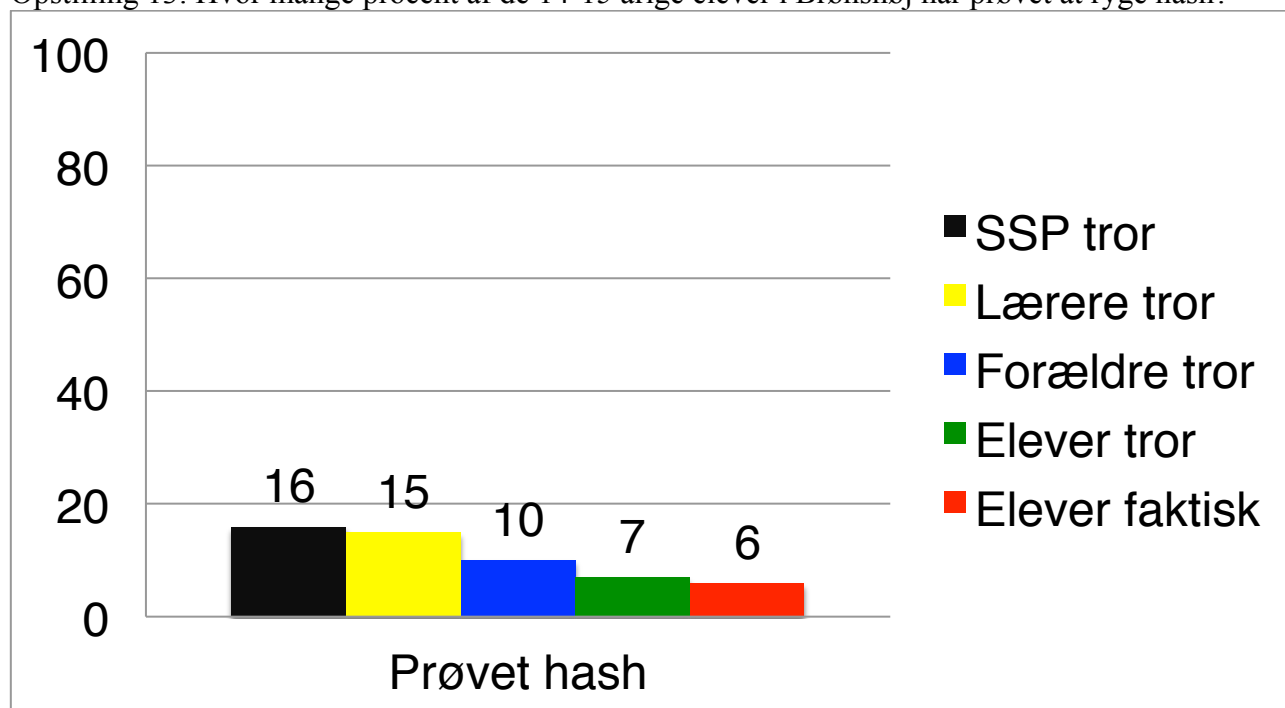
Rygning, alkohol og hash

Der er lidt flere af de unge i Brønshøj end i Tingbjerg, der siger, at de drikker sig fulde mindst en gang om måneden, men den største forskel findes i lærernes/pædagogernes antagelser, jf. opstilling 12. Her antager Brønshøj-lærerne, at det er op mod hver fjerde af deres elever, der bliver fulde en gang om måneden, hvor lærerne i Tingbjerg anslog, at det var én ud af 25.

Opstilling 12: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Brønshøj bliver fulde mindst en gang om måneden?

Opstilling 13: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Brønshøj har prøvet at ryge hash?

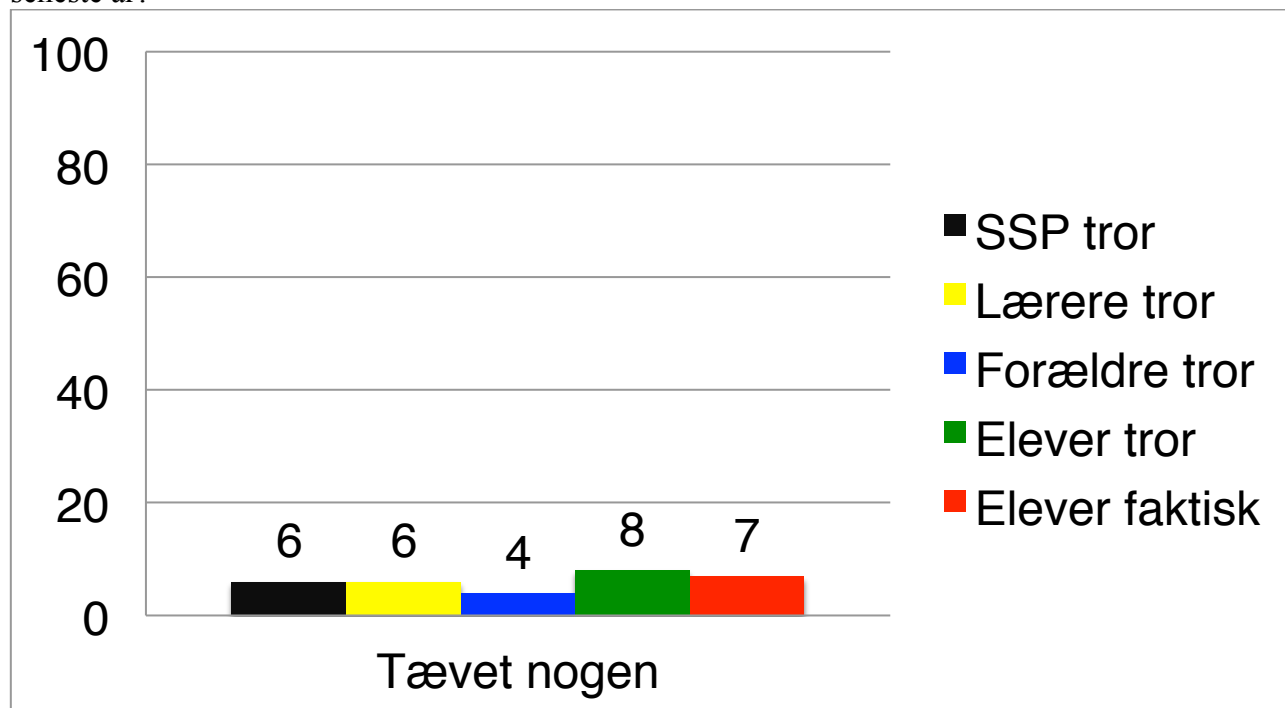
Med hensyn til hash, synes lidt flere Brønshøj-elever at have prøvet, men forskellen er lille. Dobbelt så stor en andel af Brønshøjeleverne er til gengæld blevet tilbudt at købe hash inden for det seneste år, end det er tilfældet for Tingbjergeleverne.

De voksnes antagelser er imidlertid mindre overdrevne end i Tingbjerg, og elevernes vurdering er mere i overensstemmelse med de faktiske forhold.

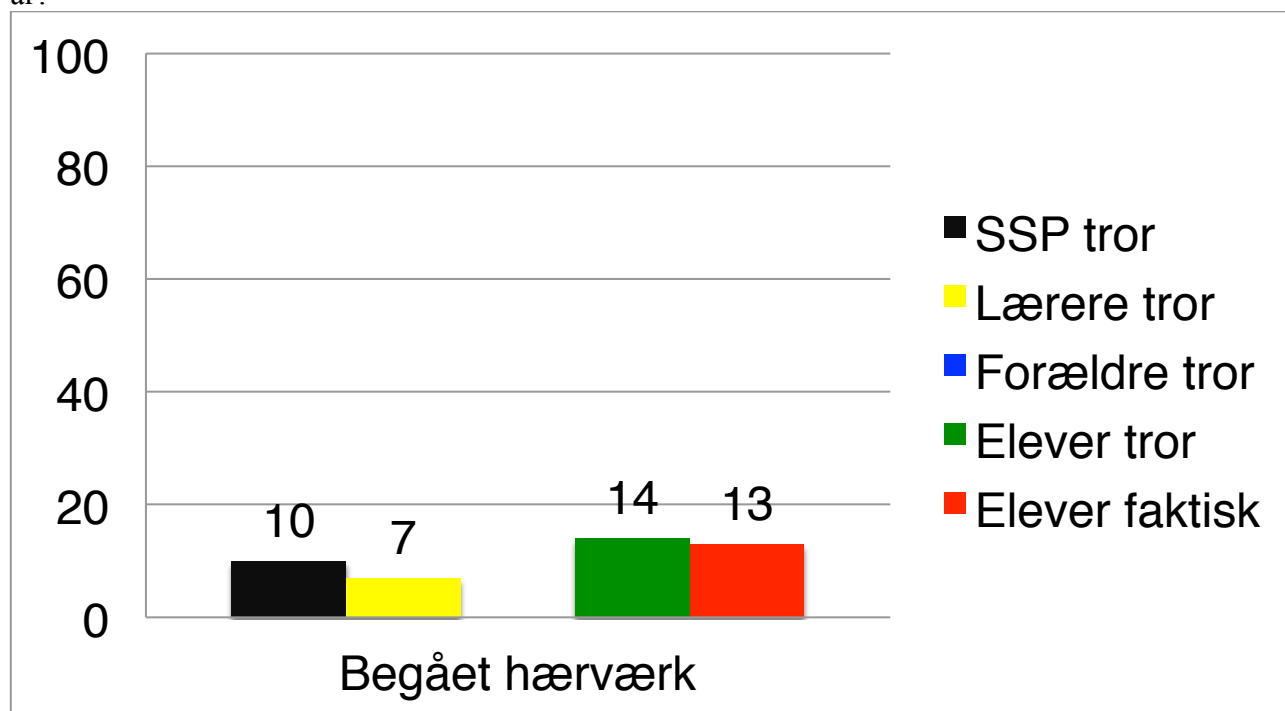
Vold, trusler, våben, tyveri og hærværk

De unge i Brønshøj er tenderer til at være lidt mere risikobetonede i deres adfærd end deres jævnaldrende i Tingbjerg, men de voksnes antagelse er, at Brønshøjeleverne udøver væsentlig *mindre* risikoadfærd end dem i Tingbjerg, jf. opstilling 14-16

Opstilling 14: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Brønshøj har tævet eller slået nogen seneste år?

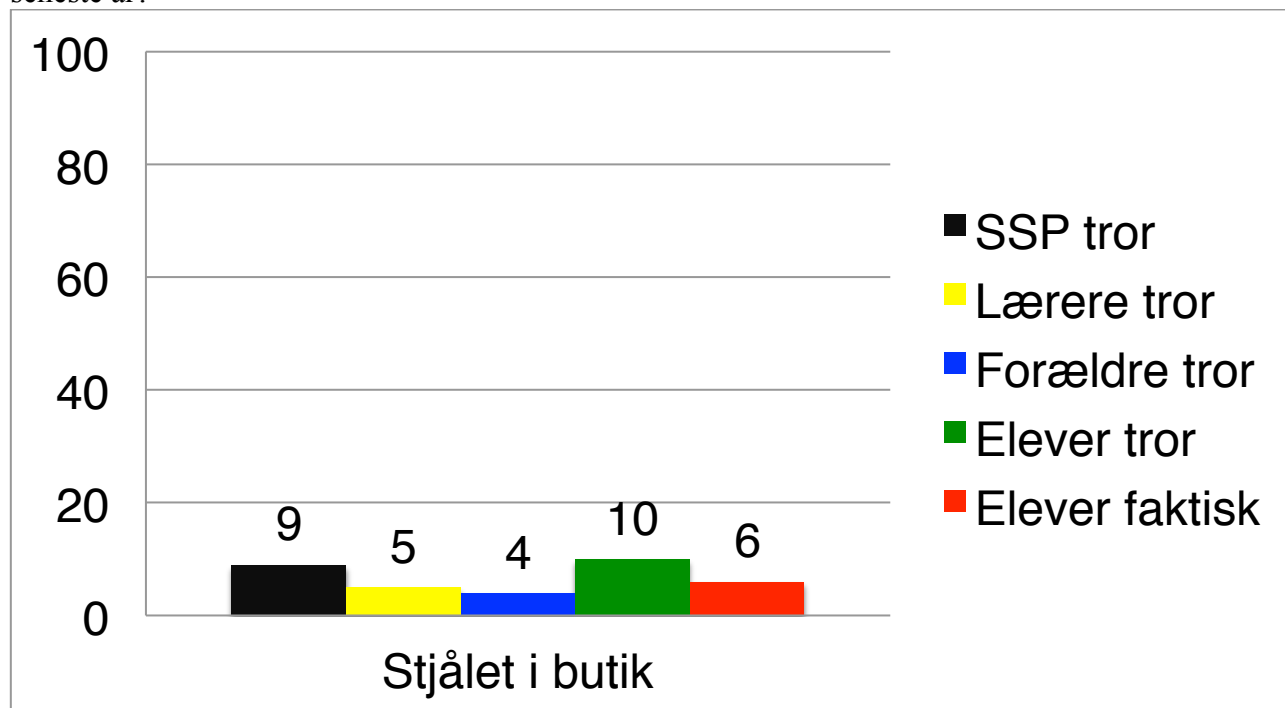

Opstilling 15: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj har begået hærværk seneste år?

Note: Oplysninger om forældre foreligger ikke.

Opstilling 16: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Brønshøj har stjålet noget i en butik seneste år?

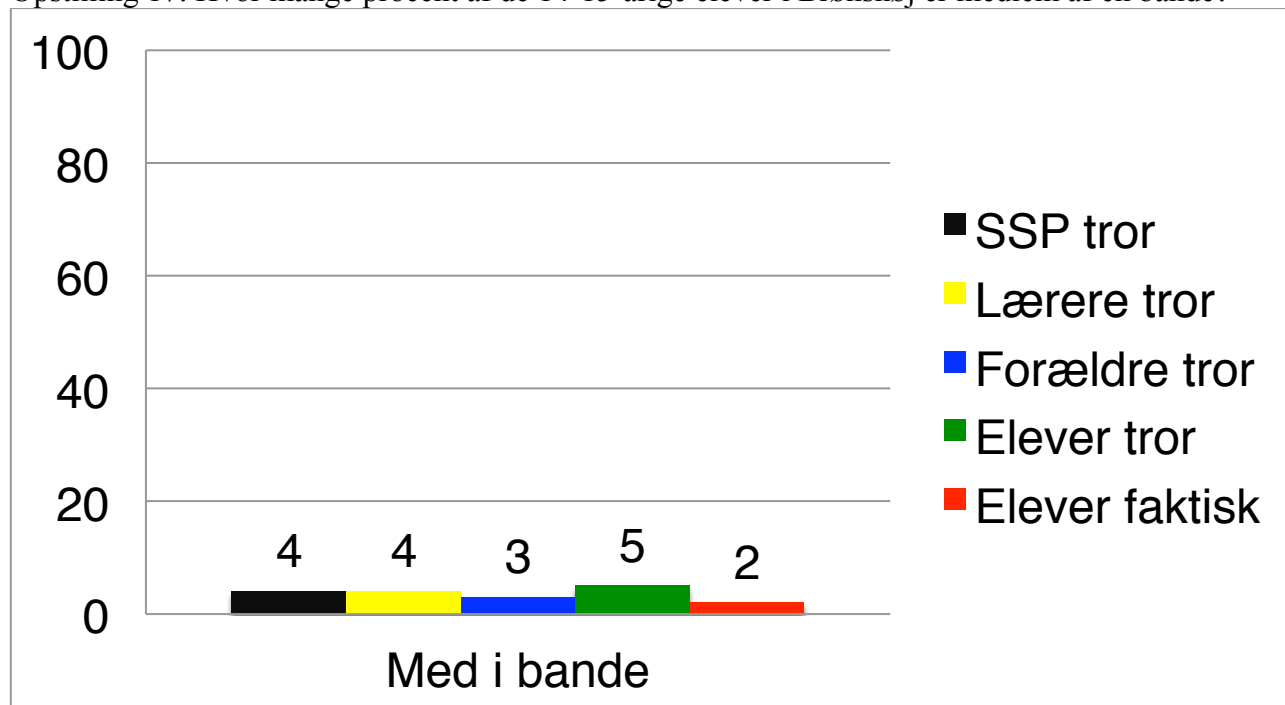

Med hensyn til tæv, hærværk og butikstyveri har de voksne i Brønshøj ikke nogen sociale overdrivelser af betydning.

Bander og kontakt til ekstremistiske grupper

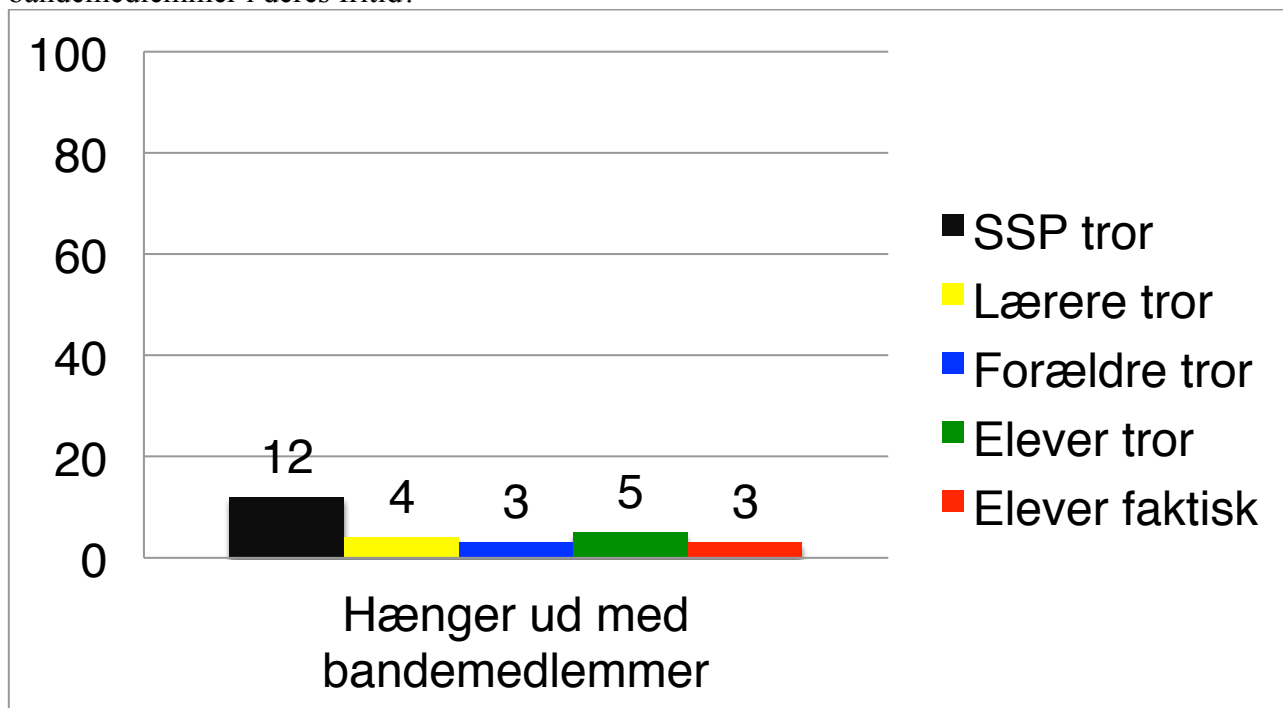
Denne sociale overensstemmelse gør sig også gældende på bandeområdet, jf. opstilling 17 og 18.

Opstilling 17: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj er medlem af en bande?

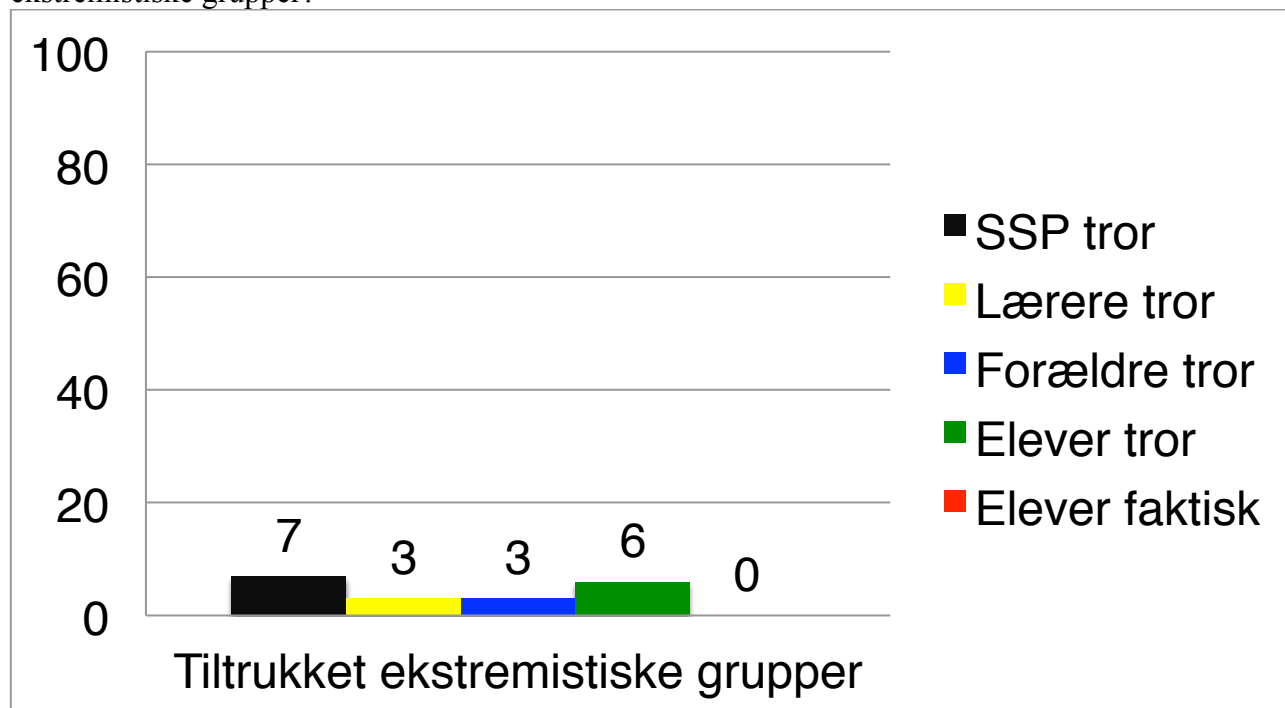
Opstilling 18: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj hænger ud med bandemedlemmer i deres fritid?

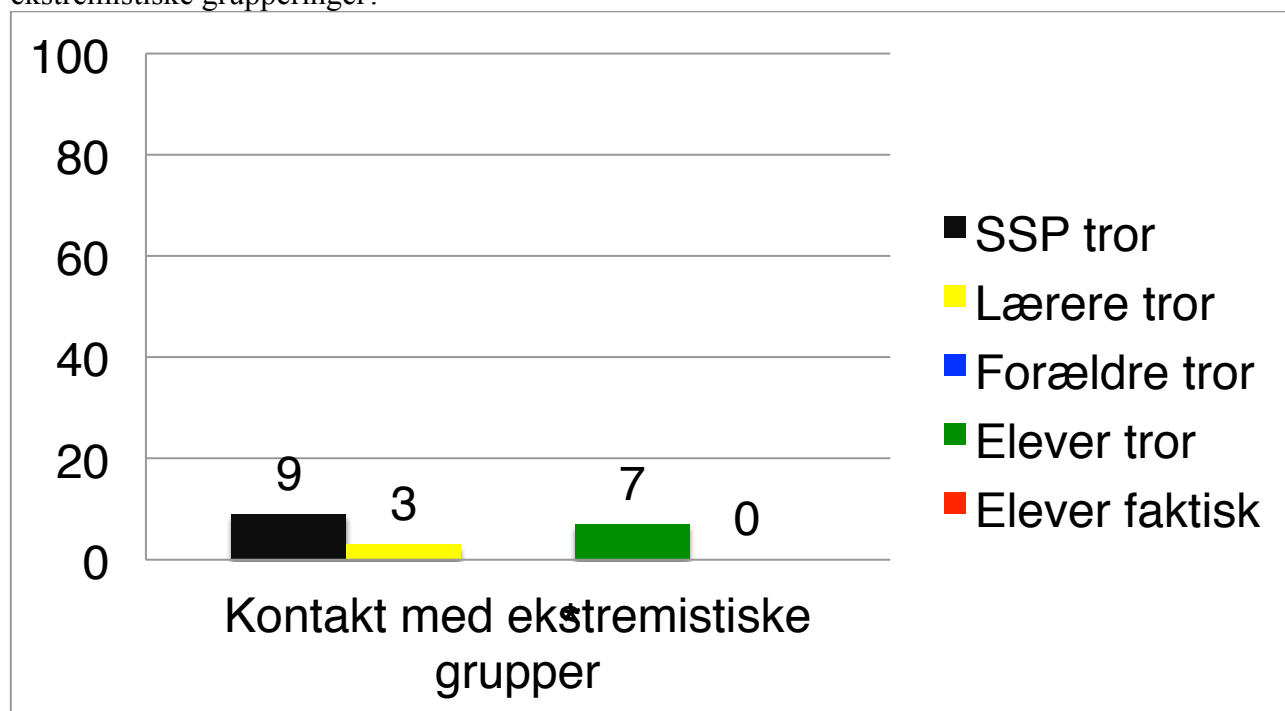
Ligesom i Tingbjerg, hvor slet ingen elever angav at have bandemedlemskab, er det også i Brønshøj blandt de 14-15-årige stort set et ikke-eksisterende problem. Det er til gengæld interessant at se, at lærere/pædagoger og forældre i Tingbjerg er langt mere tilbøjelige til at opfatte dette som et væsentligt problem end deres kolleger i Brønshøj. Der er ikke den store forskel på, hvordan SSP ser på de unges omgang med bandemedlemmer i de to områder.

Andelen af unge, der føler sig tiltrukket af, eller har kontakt med, ekstremistiske grupper, er stort set lige stor i de to skoledistrikter, nemlig tæt på eller lig med nul, som det fremgår af opstilling 19 og 20. Det fremgår også her, at de voksnes estimeringer stort set svarer til, hvad der gælder for eleverne i Tingbjerg.

Opstilling 19: Hvor mange procent af de 14-15 årige elever i Brønshøj føler sig tiltrukket af ekstremistiske grupper?

Opstilling 20: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj har kontakt med ekstremistiske grupperinger?

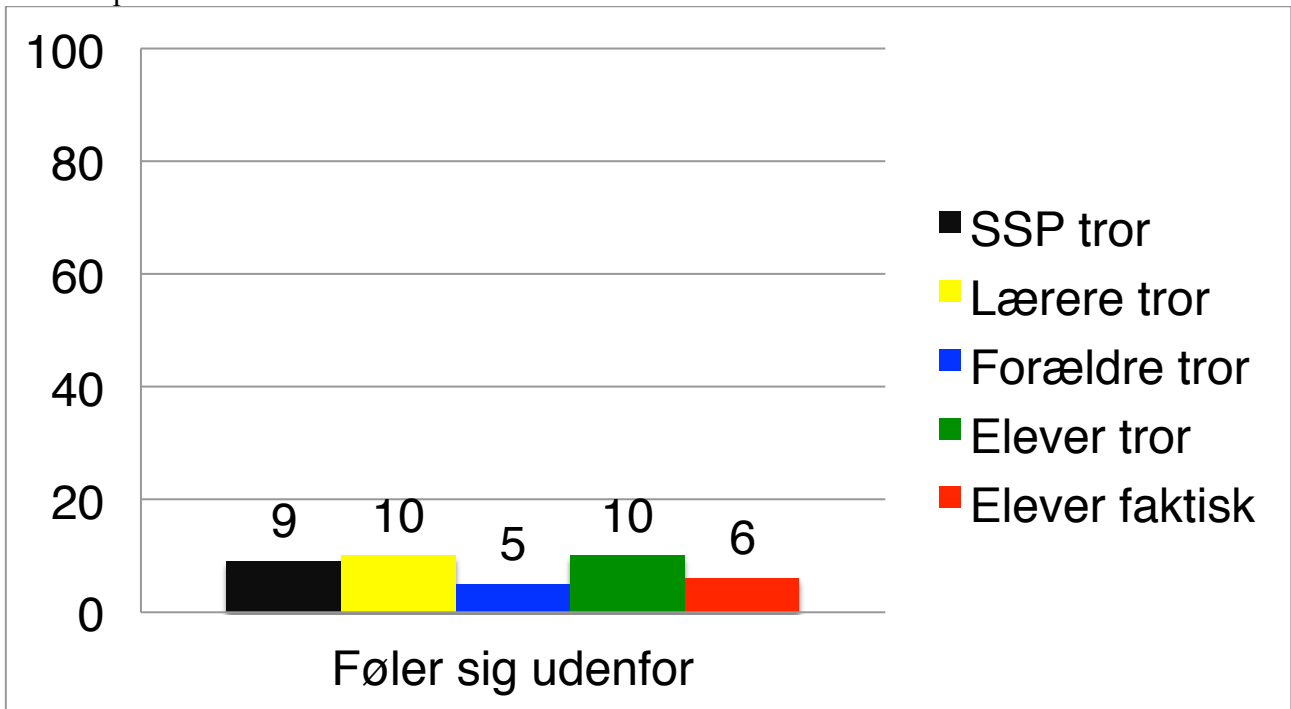

Note: Oplysninger om forældre foreligger ikke.

Eksklusion på grund af boligområde, etnicitet og religion

Når det gælder stigmatisering grundet bopæl, er der også i Brønshøj elever, der svarer bekræftende på dette spørgsmål. Til gengæld er både voksnes og elevers antagelser herom langt bedre i overensstemmelse med det faktiske antal, end det gør sig gældende i Tingbjerg, jf. opstilling 21.

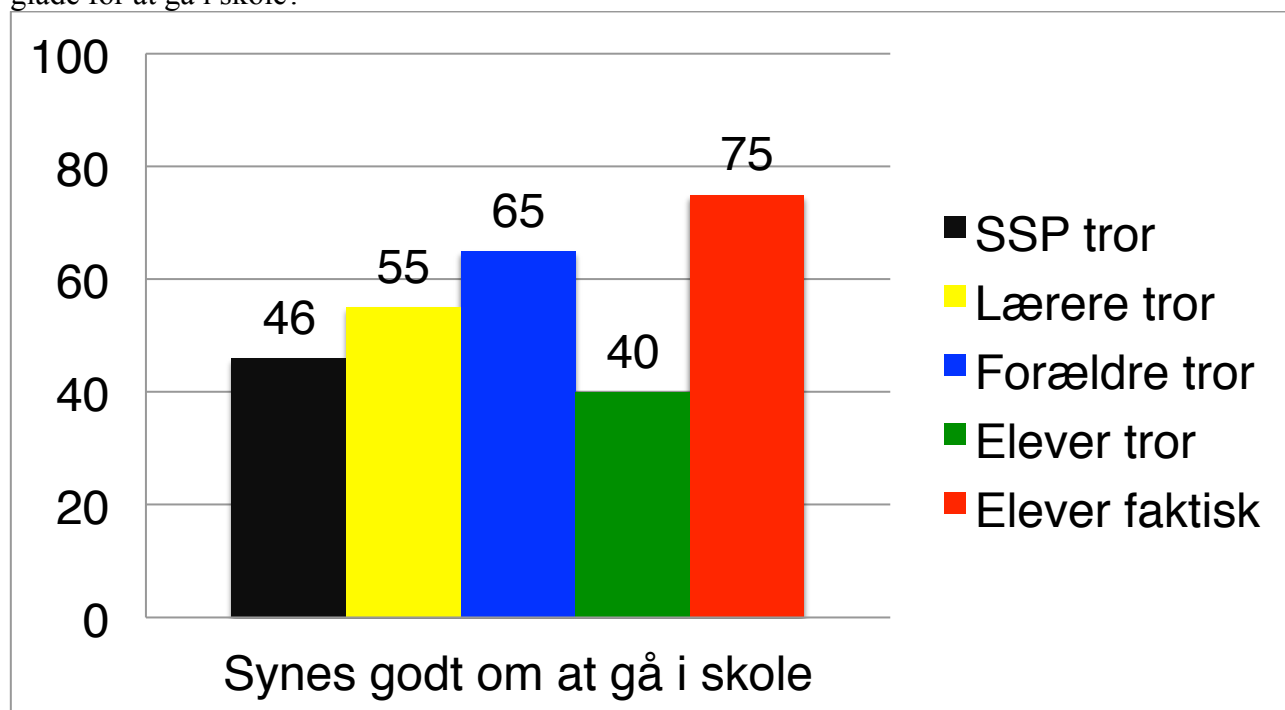
Opstilling 21: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj føler sig holdt uden for pga. deres bopæl?

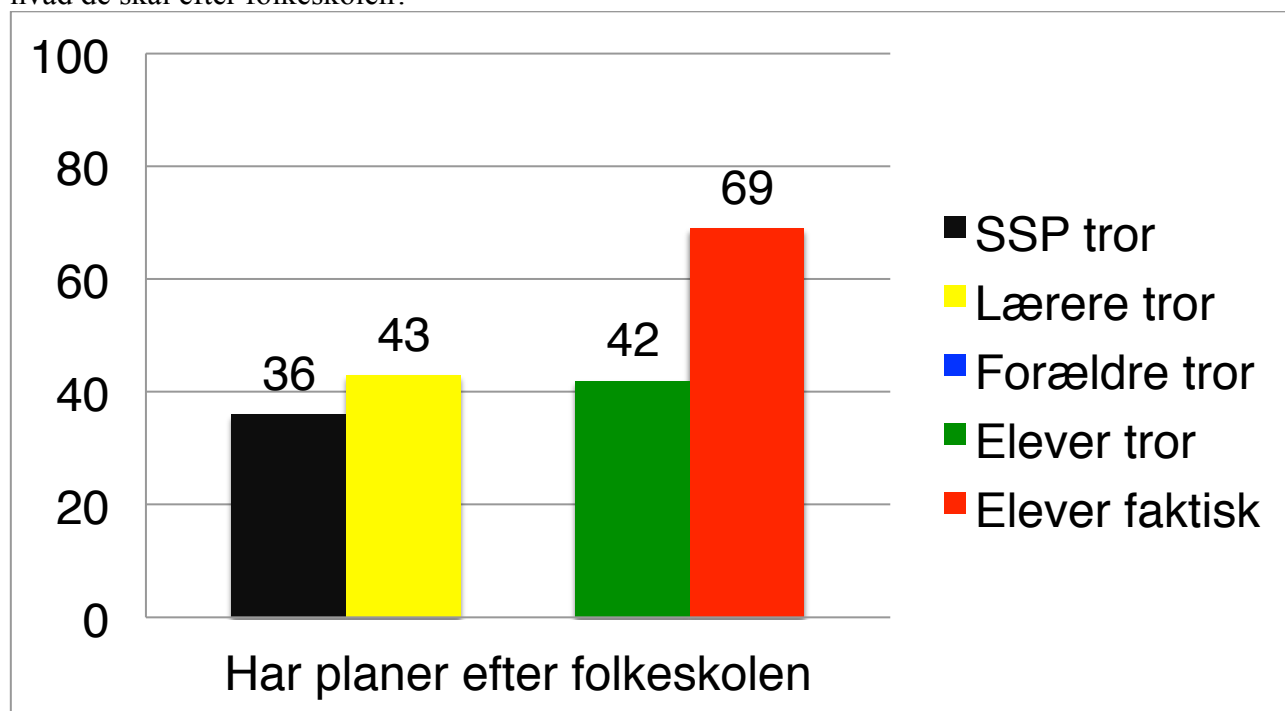
Holdning til skolen og forventninger til uddannelse, ledighed og fremtidig kriminalitet

Der er noget færre elever i Brønshøj Skole, der er glade for at gå dér, end det er tilfældet i Tingbjerg. Til gengæld er særligt forældrenes forestillinger om elevernes forhold til skolen langt bedre i overensstemmelse med de faktiske forhold, som det ses af opstilling 22. SSP og de unge selv er dem, der mest undervurderer, hvor mange der er glade for at gå i skole i Brønshøj.

Opstilling 22: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj er temmelig eller vældig glade for at gå i skole?

Opstilling 23: Hvor mange procent af de 14-15-årige elever i Brønshøj og Tingbjerg har planer for, hvad de skal efter folkeskolen?

Note: Oplysninger om forældre foreligger ikke.

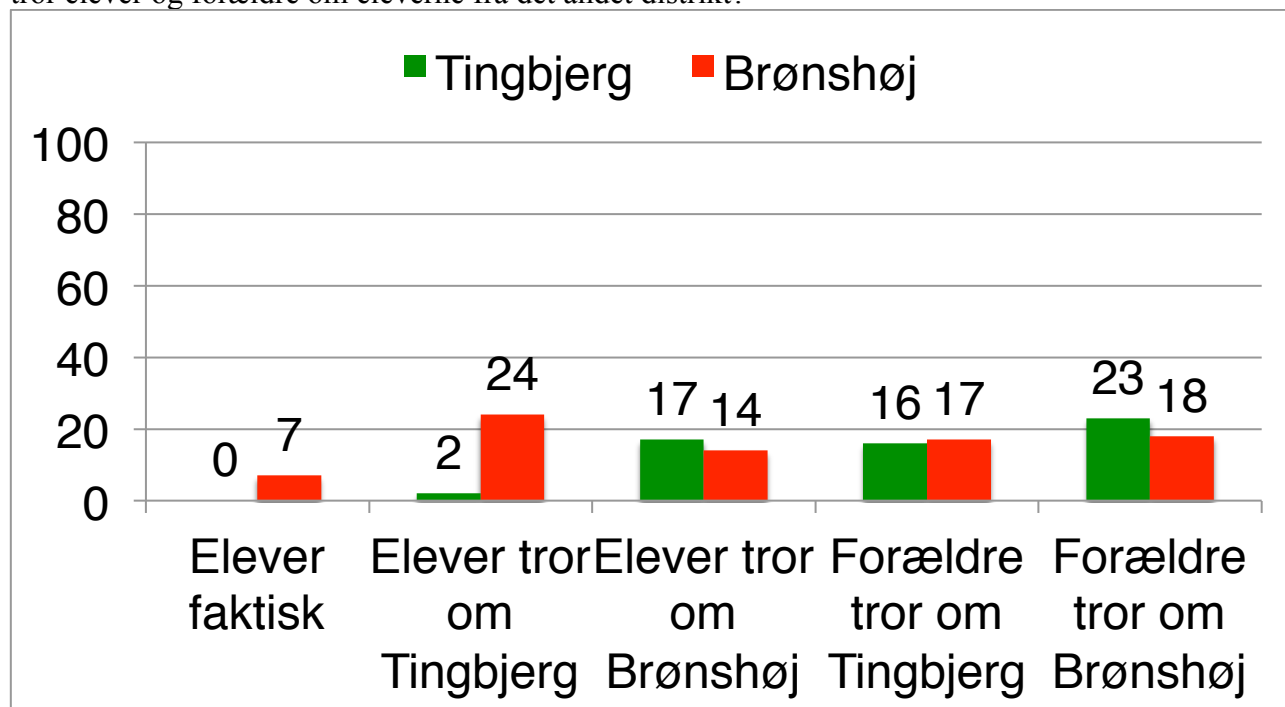
Hvad fremtidsplaner angår, ligner de to skoledistrikter hinanden: Flertallet af eleverne har planer for fremtiden, men både SSP'ere, lærere og eleverne selv tror, at dette kun gælder mindretallet. Også når det gælder andelen af elever, der vil tage en uddannelse, ligger de 14-15-årige i de to skoledistrikter tæt på hinanden, men Brønshøjforældrene har markant mere positive antagelser om

fremtiden for børnene i deres eget skoledistrikt, end tilfældet er for Tingbjergforældrene. De er mere optimistiske i forhold til, hvor stor en andel af eleverne, der vil læse videre efter folkeskoletiden og har markant mindre negative antagelser om, hvor stor en andel af de 14-15-årige i deres skoledistrikt, som vil ende som arbejdsløse eller kriminelle, sammenlignet med Tingbjergforældrene. Hvor forældre til børn på Tingbjerg Skole således tror, at 21 og 16 procent af deres børn vil ende som arbejdsløse eller kriminelle, mener Brønshøjforældrene, at det samme vil gøre sig gældende for henholdsvis 6 og 3 procent af deres børn. I Brønshøj skoledistrikt er der således modsat i Tingbjerg ikke nogen nævneværdig uoverenstemmelse mellem elevernes og forældrenes forventninger på dette område.

Tingbjerg vs. Brønshøj – og omvendt

I undersøgelsen er der spurgt til, hvordan såvel elever som forældre opfatter ”de andre” – altså hvordan elever og forældre i Tingbjerg opfatter forholdene i Brønshøj og omvendt. I opstilling 24-29 vises udvalgte dele af resultaterne.

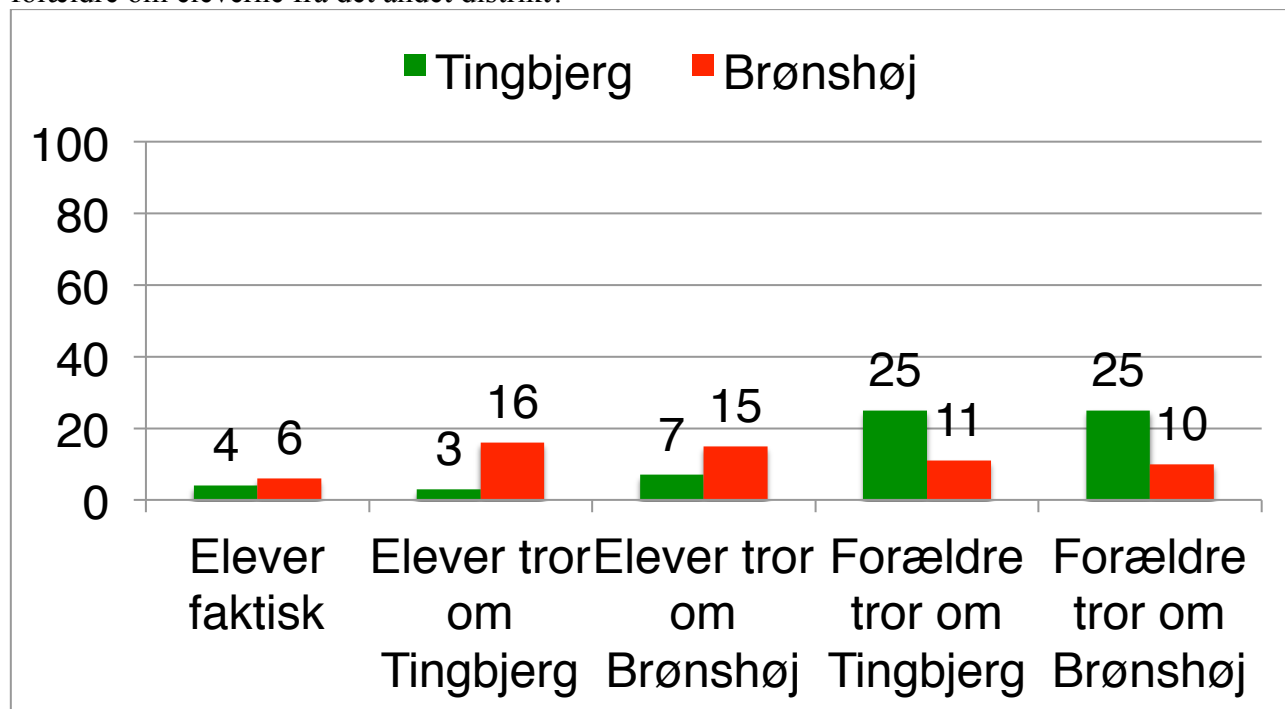
Opstilling 24: Hvor mange procent af eleverne drikker sig fulde mindst én gang månedligt, og hvad tror elever og forældre om eleverne fra det andet distrikt?

Opstilling 24 og de følgende skal læses således: Den første samling af kolonner viser den faktiske fuldskab i hhv. Tingbjerg (0 pct.) og Brønshøj (7 pct.). Den næste viser, hvad hhv. eleverne i Tingbjerg tror om fuldskab i Tingbjerg (2 pct.), og hvad eleverne i Brønshøj tror om fuldskab i Tingbjerg (24 pct.). Den tredje samling kolonner viser de to elevgruppers antagelser om fuldskab i

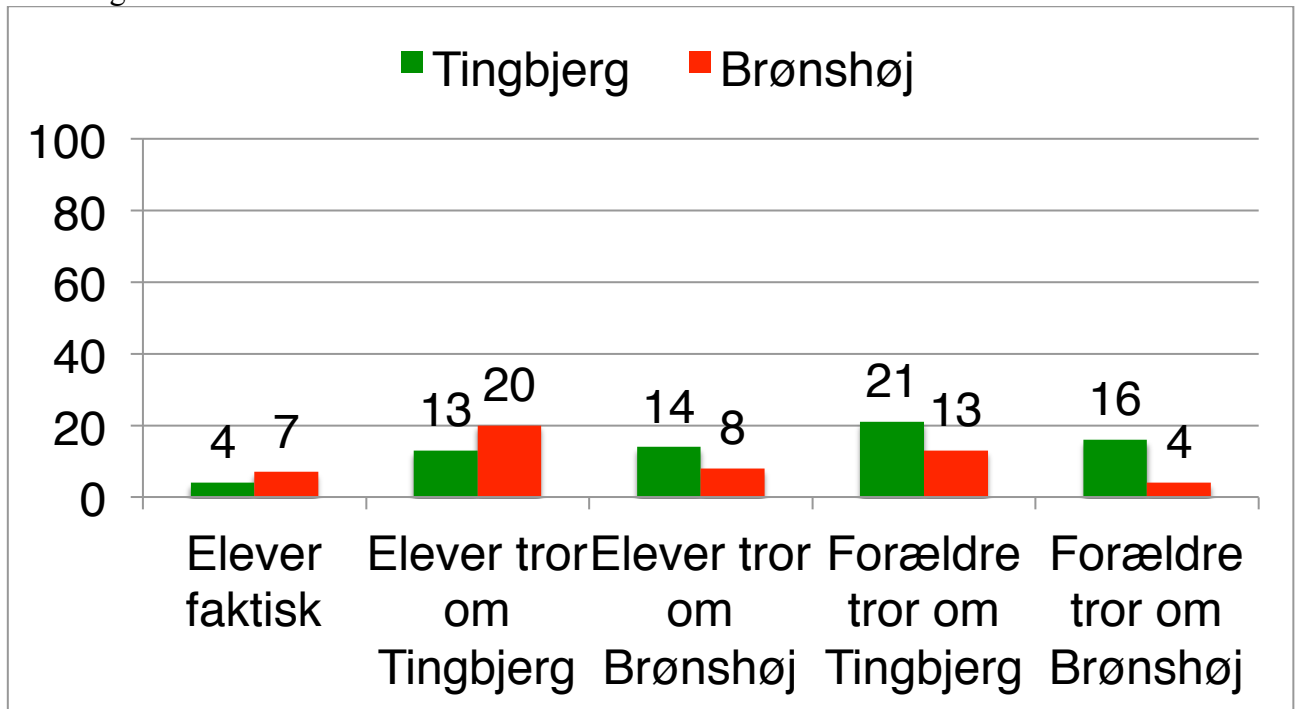
Brønshøj. De sidste kolonnesamlinger viser, hvad forældrene i de to distrikter tror om egne elever og nabolærestiftets elever. Samlet set ligger den væsentlige forskel i, at eleverne fra Brønshøj antager, at Tingbjerg-eleverne drikker sig fulde langt mere, end de selv gør, selv om dette ikke er tilfældet.

Opstilling 25: Hvor mange procent af eleverne har prøvet at ryge hash, og hvad tror elever og forældre om eleverne fra det andet distrikt?

Eleverne i Brønshøj tror, at hashrygning er langt mere udbredt i begge distrikter, end Tingbjerg-eleverne antager, mens det omvendte gør sig gældende for forældrene.

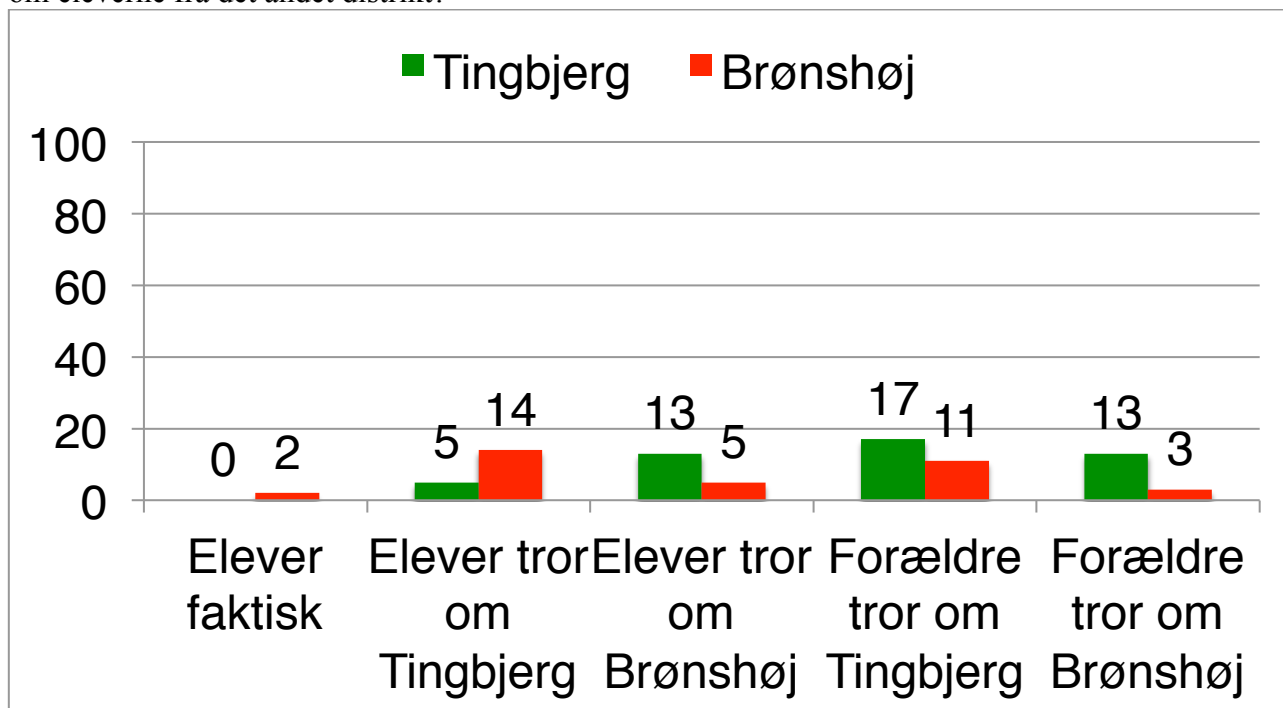
Opstilling 26: Hvor mange procent af eleverne har tævet eller slået nogen seneste år, og hvad tror elever og forældre om eleverne fra det andet distrikt?

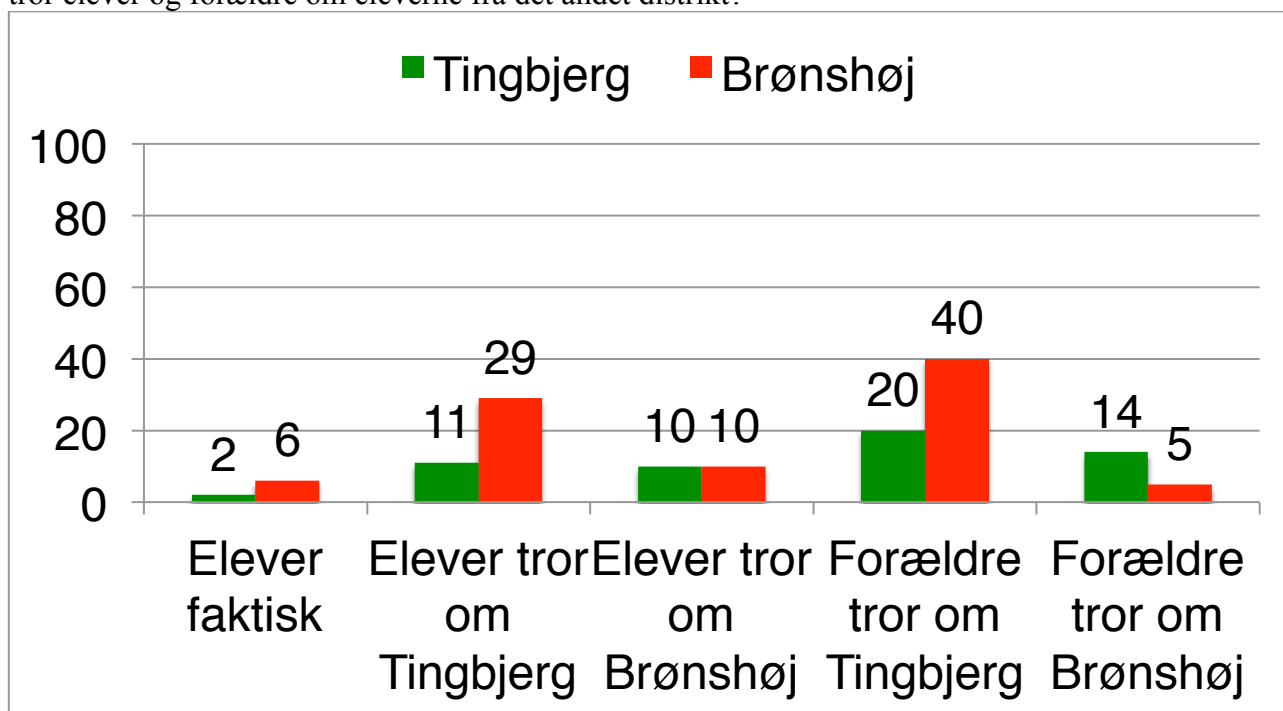
Det billede, der tegnes i opstilling 26, er, at eleverne tror, "de andre" er mere voldelige end de selv, mens forældrene synes enige om, at der er mere vold blandt eleverne i Tingbjerg.

Et tilsvarende billede ses, når det gælder bandemedlemskab. Her er elever og forældre i Brønshøj tilbøjelige til at mene, at bandemedlemskab er mere udbredt i Tingbjerg end i Brønshøj, mens der reelt ikke er nogen forskel, som det fremgår af opstilling 27.

Opstilling 27: Hvor mange procent af eleverne er med i en bande, og hvad tror elever og forældre om eleverne fra det andet distrikt?

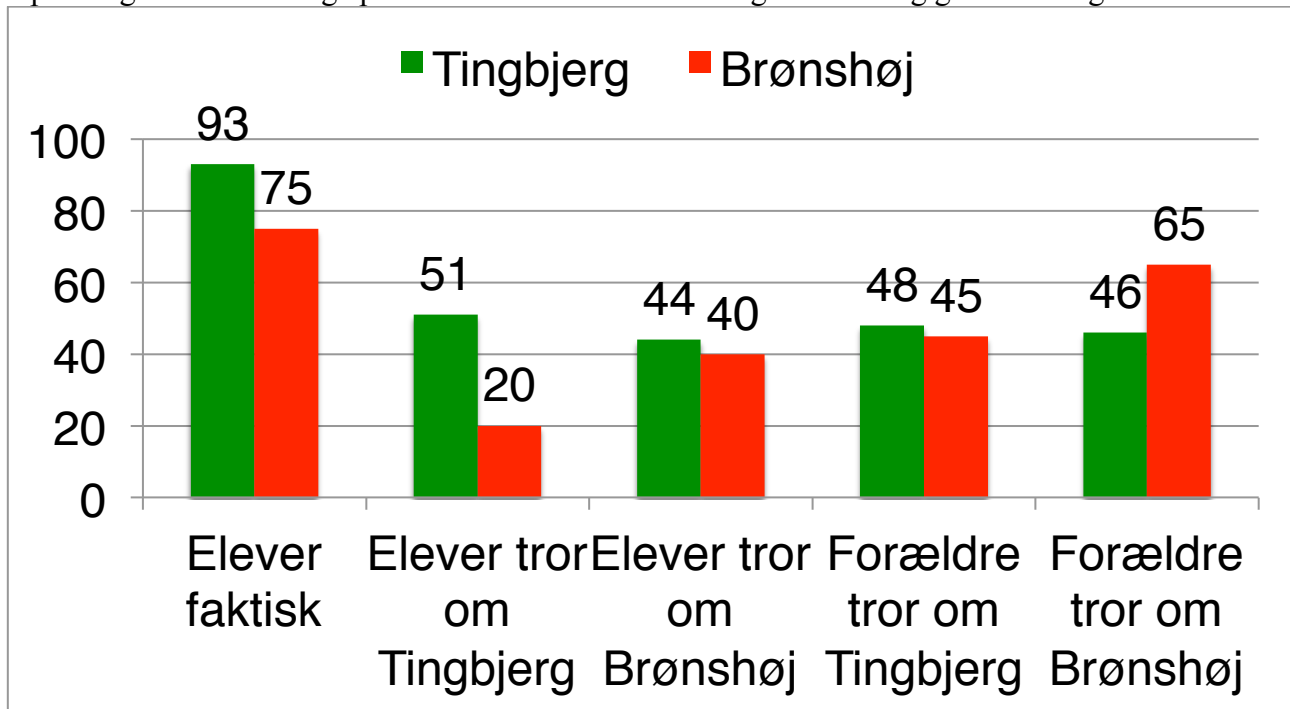
Opstilling 28: Hvor mange procent af eleverne føler sig holdt udenfor pga. deres bopæl, og hvad tror elever og forældre om eleverne fra det andet distrikt?

Det fremgår af opstilling 28, at både elever og forældre i Brønshøj væsentligt overdriver, hvor mange unge i Tingbjerg, som føler sig udenfor/stigmatiserede grundet deres bopæl.

Opstilling 29: Hvor mange procent af eleverne er temmelig eller vældig glade for at gå i skole?

Det fremgår af opstilling 29, at glæden ved at gå i skole synes større blandt Tingbjerg-eleverne, samtidig med, at eleverne og forældrene fra Brønshøj tror, det forholder sig omvendt.

Som sagt findes en bekymring fra Brønshøj Skoles side om, at forældrenes eventuelle negative antagelser om elever fra naboskolen kan udgøre en udfordring i forhold til bestræbelserne på samarbejde og udbud af valgfag sammen med Tingbjerg Skole. Tingbjergundersøgelsen indikerer imidlertid, at skolerne med fordel også kan bearbejde og diskutere eventuelle overdrevne og negative antagelser vedrørende særligt Tingbjergeleverne blandt egne lærere og pædagoger. For selvom denne undersøgelse kunne indikere, at Brønshøj Skole har ret i antagelsen om, at forældregruppen har negative antagelser om Tingbjergeleverne og deres holdning til skolen, så viser den også, at de selvsamme (lave) forventninger er endnu mere fremherskende i skolens egen lærer- og pædagogstab. Lærere og pædagoger på Brønshøj Skole tror således, at kun en tredjedel af Tingbjerg-eleverne kan lide at gå i skole og ved, hvad de vil lave efter skoletiden, selvom det reelle antal er næsten tre gange så højt, og de overdriver Tingbjergelevernes risikoadfærd markant mere end egne elevs tilsvarende adfærd, selvom den reelle adfærd ikke ser ud til at være synderligt forskellig i de to elevgrupper.

Sammenfatning og anbefalinger

Tingbjergundersøgelsen er et pilotprojekt, som sammenligner risikoadfærd blandt 14- og 15-årige unge i et såkaldt “udsat boligområde” – Tingbjerg – med et såkaldt “ikke udsat boligområde” – Brønshøj. Undersøgelsen sammenligner endvidere antagelser om de unges risikoadfærd hos henholdsvis de unge selv og de voksne omkring dem.

Samlet set tyder undersøgelsen på, at omfanget af risikoadfærd blandt de 14-15-årige i Tingbjerg er ret begrænset, også set i forhold til tilsvarende undersøgelser foretaget i andre områder i Danmark. De svage tendenser, der er, peger faktisk i retning af, at risikoadfærden er lidt mere udbredt blandt de unge i det “ikke-udsatte” boligområde.

På nogle områder har de unge i Tingbjerg overensstemmende antagelser om deres kammerater, eksempelvis vedrørende forbrug af alkohol og hash, mens de på andre områder overvurderer, eksempelvis vedrørende, hvor normalt det er at udøve vold blandt skolekammeraterne, og hvor normalt det er være bandekriminel og besidde våben.

De voksne i Tingbjerg har imidlertid væsentligt mere overdrevne antagelser om Tingbjergeleverne og de tror generelt, at risikoadfærd – også den personfarlige del af slagsen – er en del af livet for en ikke uvæsentlig del af de unge.

Når det gælder opfattelsen af ”udenforskab” er kontrasten større: Stort set ingen af de unge oplever sig som værende holdt udenfor pga. deres bopæl i Tingbjerg-området, mens de voksne antager, at dette er oplevelsen hos en stor del af eleverne.

Forventninger fra primære venner, forældre, lærere og pædagoger udgør en vigtig faktor, når det handler om elevers motivation og normdannelse i retning af skolearbejde og uddannelse, hvorfor det i sidste ende kan være afgørende for den enkeltes livschancer, hvilke antagelser børn og unge bliver mødt med. Her viser Tingbjergundersøgelsen især en stor kløft mellem Tingbjergelevernes lyst og motivation for skole, uddannelse og fremtid og de voksnes lave forventninger til dem.

Langt hovedparten af de unge er glade for at gå i skole og har lagt fremtidsplaner, samtidig med at de antager, at dette kun gælder cirka halvdelen af deres kammerater. Her står de voksnes antagelser

om de unge i endnu større kontrast til de faktiske forhold – de voksne regner med, at det er halvdelen eller færre af de unge, som er glade for skolen, og at det er endnu færre, der har lagt fremtidsplaner. De sociale og negative overdrivelser vedrørende eleverne fra Tingbjerg er markante blandt deres egne lærere og pædagoger på skolen, ligesom deres egne forældre har negative antagelser om deres lyst til skole og deres fremtid.

Den foreliggende undersøgelse er imidlertid, som nærmere beskrevet i metodeafsnittet, af begrænset omfang og kan næppe forventes at være repræsentativ for alle unge i ”udsatte” boligområder eller deres ”ikke-udsatte” naboer.

Vi anbefaler således på baggrund af pilotundersøgelsen, at de sociale overdrivelser og negative forventninger til såvel Tingbjergelevernes risikoadfærd som deres holdning til skolen og fremtiden kortlægges nærmere, da de potentielt kan bidrage til en ulighed i livschancer og udvikle sig til selvopfyldende profetier. Resultaterne fra Tingbjergundersøgelsen indikerer for eksempel, at forældreinddragelse og dialog vedrørende forældregruppens antagelser om børnene i Tingbjerg potentielt kan have en positiv effekt på elevernes uddannelseschancer. Behovet for forældreinddragelse og støtte understreges ligeledes af en tidligere kvalitetsrapport angående Tingbjerg Skole fra Københavns Kommune, hvori det påpeges, at forældregruppen har svært ved at “støtte deres barn i uddannelsesvalg dels på grund af sproglige udfordringer og dels på grund af manglende kendskab til uddannelserne”, og at dette er hovedårsagen til, at et stort antal elever fra skolen ikke erklæres såkaldt uddannelsesparate ved indgangen til 9. klasse.¹²

Hvis resultaterne af en undersøgelse i større skala viser det samme, som pilotundersøgelsen umiddelbart giver os grund til at forvente, vil der efter vor vurdering være gode muligheder for at arbejde med korrektion af sociale misforståelser – såkaldt social pejling – i såvel ”udsatte” boligområder som i de områder, der omgiver dem.

Tak

Til Københavns Kommune og SSP København for midler og samarbejde om at få gennemført Tingbjergundersøgelsen. Til medarbejdere på Tingbjerg og Brønshøj Skole for input til spørgeskemaer og hjælp til at få dem udfyldt. Tak for imødekommende indstilling til skoleleder Marco Damgaard på Tingbjerg Skole og skoleleder Mikkel Wiene fra Brønshøj Skole samt til projektleder i SSP København Anne Nybo.

En særlig tak til pædagogisk leder på Tingbjerg Skole Gitte Larsen for hendes årtier lange engagement i Tingbjergs unge som både beboer og medarbejder og hendes store hjælp i forhold til at indhente besvarelser fra forældrene.

Sidst men ikke mindst et stort tak til eleverne på de to skoler for at tage positivt imod spørgeskemaerne og til forældrene for at bakke op om projektet.